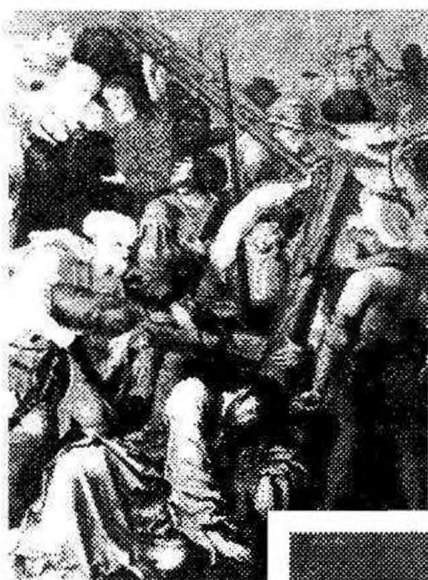

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2000. ÁPRILIS

MS Mester:
Keresztvitel
1506.
Esztergom,
Keresztény Múzeum

MS Mester: Krisztus feltámadása
1506. Esztergom,
Keresztény Múzeum

MS Mester: Golgota
1506. Esztergom,
Keresztény Múzeum

LAPUNK TARTALMÁBÓL

Mikrofonvégen a térségfejlesztési rendszer és a Galgamenti Szövetkezet elnöke
Ellenségünk: a parlagnő ☼ MOST érdemes leszokni a dohányzásról
Készülőben a turai népzenei CD ☼ Millenniumi kézimunka pályázat
Számítógépes rajzverseny az iskolában ☼ A Vigyázó Kör vendége volt: Balczó András
Daloskedvű Szilágyiak ☼ Húsvéti népszokások turai TV-felvétele ☼ Ismét Kihívás napja

Tájékoztató a képviselő-testület 2000. március 24-i és 31-i üléséről

A március 24-i ülést nagy várakozást előzte meg az **1999. évi zárszámadás** tárgyalása miatt. Napirend előtti hozzászólásában **Kuti József** elmondta, hogy „a testületi anyagot szerda délután, az ülés előtt kettő nappal kapták meg a képviselők. Ez jogilag is erősen kifogásolható. Ilyen rövid idő alatt nem lehet rendszeresen felkészülni, nehéz korrekt álláspontot megfogalmazni és dönteni pénzügyi kérdésekben.” Javasolta, hogy ezen az ülésen ne legyen döntés, csak előzetes tárgyalás: mindenki mondja el észrevételét és az elhangzottakkal kiegészített, részletesebb anyag elkészülte után kerüljön sor az ismételt tárgyalásra. A napirend ennek megfelelően került elfogadásra.

A napirendi témák tárgyalása előtt **Kálna Tibor** kért szót, mivel „többen jelezték, hogy tudomásuk szerint a *Kossuth L. utca 134. szám alatti lakás bérbeadása a Kulturális Bizottság javaslatára történt*”. A bizottság elnöke elmondta, hogy sem a KOS Bizottság, sem a Képviselő-testület nem döntött ebben a kérdésben. Kérte a mb. jegyző urat, hogy vizsgálja meg, mi lehet az oka ennek a híresztelésnek?

Az első napirend, az **Iskolaszék** 1999. január és 2000. február közötti tevékenységéről szóló tájékoztató volt. Az írásos előterjesztésben szerepel, hogy „az együttműködés szülői-pedagógusi-fenntartói oldalról megfelelő, de természetesen még tovább kell javítani és rendszerezesebbé tenni az információcserét az önkormányzattal, mivel a testület ritkán kap hivatalos tájékoztatást az iskolát érintő témákról.” **Tóthné Kocsis Ildikó**, az Iskolaszék elnöke szóbeli kiegészítésben négy kérdésre kért választ. *Mikor lesz döntés az Általános Iskola új nevééről? A nyári táborozást szervező pedagógusok miért nem kapnak anyagi támogatást? Lehet-e az iskolában fejlesztő pedagógust alkalmazni? Mi lesz a fogyatékos gyerekekkel, akiket helyben oktattak a pedagógusok?*

A válaszok között elhangzott, hogy „az iskola nevével kapcsolatban döntés a mai ülés napirendjén szerepel. A táborozást szervező pedagógusok díjazásáról külön kell tárgyalni”. **Dr. Král László** megjegyezte, hogy „tévés az az információ, hogy a fogyatékos gyerekek taníttatására nincs pénz. A fejlesztő pedagógus alkalmazására – a félévi költségvetési adatok ismeretében – visszatér a testület. Nem lehet több pénzt elkölteni, mint amennyi van.” **/Nagy/ Tóth István** megerősítette a jegyző szavait, „a fogyatékosok számára szükséges 300 eFt nem lehet akadály.” Az elhangzottak között szerepelt az a vélemény: „szép dolog, hogy az Iskolaszék foglalkozik a táboroztató pedagógusokkal. A tanárok is fontosak, de a gyerekek fontosabbak. Amennyiben az önkormányzatnak lesz pénze, elsősorban őket támogatja.” Ezt követően a testület egyhangúan elfogadta az Iskolaszék tájékoztatóját.

A második napirendi pont a **zárszámadás előzetes tárgyalása** volt. **/Nagy/ Tóth István**, a Pénzügyi Bizottság elnöke elmondta, hogy a Bizottság az előző nap foglalkozott az anyaggal és az előterjesztést elfogadásra ajánlja. A költségvetési anyagban szereplő bevételi főösszeg 955.656.-eFt, a kiadás 938.672.-eFt, ugyanakkor a 22.058.-eFt költségvetési befizetés következtében a hiány: 5.074.-eFt. Az iskola bevételi oldalán 118.924.-eFt, a kiadási oldalon 118.483.-eFt szerepelt, a Szociális Otthon

bevétele 51.729.-eFt, kiadása 47.973.-eFt, a Polgármesteri Hivatal kiadása 772.216.-eFt volt. Tavaly nyáron felújításra került a Park úti iskola, mely 22.598.-eFt-ba került. Befejeződött a hulladéklerakó építése, már Szelektív Kft. néven üzemel.

Az írásos anyaggal kapcsolatban **Kuti József** elsősorban formai kifogásokat említett: pl. nem mindegyik mellékletben szerepel a terv-tény bontás, kevés a szöveges indoklás és az októberi ülésen elhangzott kifogásokra ezúttal sincs válasz. **Sára András** a hőforráskúttal kapcsolatos eddigi kiadásokat firtatta: „*nagyonhosszú kiadások, az eredeti terveknél*”. Ezzel kapcsolatban **/Nagy/ Tóth István** felhívta a figyelmet, hogy a melegvíz vizsgálata folyamatban van, s ez várhatóan többlet költséggel jár. Megjegyezte, hogy „*rugalmasabban kellene kezelni az ügyeket*.” Az elhangzott kiegészítésekkel bővített anyagot a testület a következő ülésen újratárgyalja.

A tavalyi árvíz után többször felmerült az igény *rendkívüli események, katasztrófa helyzetek kezelésére forgatókönyv és munkaterv összeállítására*. A törvény értelmében a polgármester az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. Felelős a település katasztrófa-elhárítási tervek elkészítéséért, irányítja a védekezésre való felkészülést. A Településfejlesztési Bizottság február 24-én már foglalkozott a kérdéssel, s most a Képviselő-testület is napirendre tűzte. Minden képviselő megkapta az ár- és belvíz-védekezési feladatok elvégzésére készült **védelmi tervet**, mely elsősorban az adminisztratív intézkedéseket foglalja össze. A Településfejlesztési Bizottság ülésén is elhangzott, hogy szükség lenne egy részletesebb feladatterv készítésére, amely konkrétan meghatározza a tennivalókat a védelemben résztvevők számára. Kiemelten kell kezelni a katasztrófák megelőzését, az előidéző okok megszüntetését.

/Nagy/ Tóth István egy koordinációs Bizottság létrehozásának és a kapcsolattartás meghatározásának szükségességét hangsúlyozta. **Pásztor László** felhívta a figyelmet, hogy „a katasztrófa kérdésében a polgármester dönt, ő irányítja a településen a katasztrófa-védelmi tevékenységet. Az eredményes védekezéshez nekünk is tudnunk kell, hogy adott esetben milyen eszközöket lehet igénybe venni és azok hol találhatóak.” **Sára András** a tavalyi árvíz tapasztalatairól beszélt. **Kuti József** véleménye szerint „jó lenne, ha a terv tartalmazná a veszélyeztetett területek és a védelmi létesítmények leírását; a védekezés irányításának rendjét; a védekezés személyi és technikai feltételeit; a vízművek felülvizsgálati rendjét; stb.” Végül a testület úgy foglalt állást, hogy megfontolás tárgya a részletesebb katasztrófavédelmi terv készítése.

A **Műszaki Ellátó Szervezet (MESZ) átszervezése** már régi téma, többször történt állásfoglalás ez ügyben, sőt tavaly már konkrét döntés is született az elkerülhetetlennek tartott lépésről. Az első javasolt időpont ez év január 1. volt, mely az előkészítésre való hivatkozással elhalasztásra került egy évvel. Az idei pénzügyi helyzet nehézsége miatt többen sürgették az átszervezés felgyorsítását, s a költségvetési rendeletben május 1. került határidőként elfogadásra. **Dr. Král László** megbízott jegyző az aznap – március 24-én – délelőtt folytatott tárgyalásairól

számolt be, és javaslatokat terjesztett elő a lehetséges megoldásokra. A képviselők egyetértettek abban, hogy ezek a javaslatok előrelépést jelentenének, de a dolgozók véleményét is ki kell kérni, ezért még további egyeztetések szükségesek. Az előterjesztést március 31-én, pénteken 19 órakor ismét megtárgyalja a Képviselő-testület. Ezt követően telekiüggyekben döntött a testület.

A jegyző úr által kidolgozott **ingatlanértékesítési javaslattal** kapcsolatban Kuti József elmondta, hogy a Településfejlesztési Bizottság a múlt heti ülésén megtárgyalta. Két ingatlan kapcsán fogalmazódott meg eltérő vélemény. Az első a Kossuth L. u. 134. szám alatti telek – amely útnak van kijelölve a vásártér fele – **nem osztható**. A Templomköz 3. sz alatti (Lakatosműhely) telek eladásánál figyelembe kell venni a készülő községrendezési tervet. A Bizottság úgy döntött, hogy a hasznosítási javaslat ismeretében foglal állást az eladásról, pontosabban a pályázatkiírásról. Köles Mihály felvetette, hogy módosítani kellene a rendezési tervet, törölni a Vásártérre tervezett utat, hogy el lehessen adni a Kossuth L. utcai telket.

A turai **Általános Iskola** nevének **megváltoztatására** vonatkozó javaslatot **Kálna Tibor**, a Kulturális Bizottság elnöke terjesztette a testület elé. A javaslat szerint *„a kémiai Nobel-díjas Hevesy Györgyről kell elnevezni az iskolát. A tudós az atomtudomány legnagyobbjai közé tartozik, a nagy kitüntetést a radioaktív izotóp nyomjelzés módszerének feltalálásáért kapta. 1945 előtt gyakran tartózkodott Turán, Schossberger Viktor háro vendégeként.”* A Képviselő-testület egyhangú döntése értelmében az iskola új neve: **Hevesy György Általános Iskola**. Az előterjesztést támogatta az Iskolaszék, az Iskola nevelőtestülete és a Kulturális Bizottság is. A Képviselő-testület

egyben utasította a jegyzőt, hogy a módosítást az iskola Alapító Okiratán végezze el, és felszólította az iskola igazgatóját, hogy a névváltozással kapcsolatos intézkedéseket tegye meg.

A **millenniumi rendezvények** kapcsán **Kálna Tibor** az eddig megnyert – mintegy 2.500.-eFt nagyságú – pályázati pénzekről számolt be. Ezt követően a jegyző törvényességi észrevételeket ismertetett. Végül a Kommunál Kft.-vel kapcsolatos tájékoztatót hallgatott meg a testület. Az ülés hét óra körül ért véget. Az ülésről egyéb elfoglaltságuk miatt négyen voltak távol: Békési István, Dr. Duliskovich Tibor, Pálincás Ildikó és Tóth István polgármester.

A Képviselő-testület március 24-i döntése értelmében 2000. **március 31-én, pénteken** 19 órakor került sor a **Műszaki Ellátó Szervezet (MESZ) átszervezésére** vonatkozó jegyző javaslat **újratárgyalására**. Az írásos anyagot szerdán megkapták a képviselők, melyet aznap egy fórumon meg is vitattak a dolgozók képviselőinek részvételével. Az ülés napján létre jött a megegyezés, ennek ismeretében hozta meg határozatát a Képviselő-testület. Egyetértett azzal, hogy a takarítók a Hivatal állományába kerülnek; négyen kerülnek leépítésre és 15 fő az új Kft-ben dolgozik tovább. A dolgozók is részt vállalnak a törzstökeből, külső részvényes nem lesz. A Kft. üzemelteti a piac-vásárt, a homokbányát és a temetőt. A továbbiakban döntött a testület a Pest Megyei Területfejlesztési Tanácshoz benyújtandó pályázatról.

2000. március 31.

K.J.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Térségfejlesztési munkák

Mikrofonvégen a térségfejlesztési menedzser

A tavaly novemberi számban olvashattak a Tisztelt Olvasók egy beszélgetést Pálincás Csillával, a térségfejlesztési menedzserrel, akit most arról faggattam, hogy milyen előrelépések történtek azóta, az akkor megfogalmazott irányokban.

lesz körülbelül. Az Unióban pedig októbertől októberig tart egy pénzügyi év, tehát az idei SAPARD-pénz elúszni látszik. Ez azt eredményezi, hogy az idei fejlesztéseknek az a része, amely ezekből a pénzekből lett volna finanszírozva, átcúszik a következő évre.

- **A Térségfejlesztési Iroda indulásakor megfogalmazott irányok, célkitűzések mennyiben valósultak meg?**

- Fel kellett állítani egy programot, amely meghatározza a fejlesztés irányait, hogy minél hamarabb meg lehessen valósítani valamit az eddigi koncepciókból és programokból. Emlékeztetőül elmondom, hogy három programunk van: egyrészt a SAPARD program, másrészt az Alföld program, valamint a térségfejlesztési koncepció, amit még a GATE dolgozott ki. Ezek alapján 10 pontot fogalmaztam meg, amelyek mindegyikét három fő csoportra osztottam meg aszerint, hogy térségi, települési, illetve vállalkozói és civil szférába tartozó tevékenységről van-e leginkább szó. Két dologra fordítanánk nagyobb figyelmet, az egyik az újság. Itt gondolhatunk a Régió című lap továbbfejlesztésére, vagy a helyi lapokban mellékletek illetve rovatok indítására. A másik az Internetre való felkerülés lehetősége. Ez azért fontos, mert

- **Mi a leglényegesebb előrelépés a korábbi beszélgetés óta eltelt idő alatt?**

- Amit lényegesnek tartok, hogy a benyújtott területi SAPARD programot elfogadták, most már a stratégiai része is le van zárva, azonban az országos programot nem fogadták el teljes egészében, módosítani kell. Mire azonban a módosítások elbírálása megtörténik, október

itt könnyen és gyorsan lehet igen hasznos adatokhoz jutni a térséget illetően. A vállalkozások szervezése és hatékony működése szempontjából ezek igen lényegesek. Jó lenne, ha a civil szervezetek és a vállalkozások hatékonyan részt tudnának venni a térségfejlesztésben. Ehhez fel kell térképezni és meg kell szervezni a velük való együttműködést. Mivel a szervezet jogi formája is átalakul, lehetőséget kellene adni a civil szerveződéseknek, hogy aktívan részt vegyenek a munkában. Tulajdonképpen egy térségi parlamentet kellene kialakítani, amiben az ő képviselőik is jelen vannak. A koordináló szervezet pedig szakáganként egy felügyelővel tenné hatékonyabbá a munkát. Természetesen szükség van egy monitoring szervezetre is a hatékony működéshez. Szervesen kapcsolódik ehhez, hogy képzéseket kell indítani, amelyek segítséget nyújtanának az együttműködés kialakításához. Két irányvonalat rajzoltunk meg, a népfőiskolai képzést, valamint a GAIA alapítvány által támogatott képzéseket. Ami ezen belül igen fontos: az ökológiai gazdálkodás elterjesztése, falusi turizmus kialakítása, települési szilárd és folyékony hulladék kezelése, és ezzel kapcsolatban a csatornarákítések ösztönzése. Lényeges lenne egy hárompólusú rendszer kialakítása: Gödöllő, Aszód, Tura központtal. Tura egy mezőgazdasági, Gödöllő az oktatási, kulturális, Aszód pedig egy ipari központ lenne, ahol a jellegének megfelelően teleházat, tudásházat, térházat lehetne létrehozni, vagyis információforrást és szaktanácsadást adó helyeket. Elengedhetetlen a térség fejlődése szempontjából, hogy a tömegközlekedést mihamarabb összehangoljuk, és a hiányosságokat kipótoljuk. Aktuális probléma a vízrendezés, patakmeder tisztítás, a védvonalak karbantartása, megerősítése. Már a SAPARD programban is fölmerült egy kistérségi bank megszervezése, amire a legnagyobb esélye a Takarékszövetkezetnek van. Erre azért lenne szükség, mivel nagyon kevés a jó konstrukciójú hitelkérhető, és manapság enélkül nehéz bármit is kezdeni.

- Volt egy kezdeményezés, amely felmérés formájában indult útjára. A háziorvosokkal egyeztetve kérdőív lett elhelyezve az orvosi rendelőkben, ahol az ott várakozó betegeknek ezt ki kellett volna tölteni, majd visszaküldeni az irodának. Mi történt ezzel?

- Sajnos ez a kezdeményezés nem hozott igazi eredményt. Tudni kell, hogy a térségben van 65 háziorvos, a terv pedig az volt, hogy fejenként 1000 db-ot kellene összegyűjteni és visszaküldeni. Ezt a számot visszavettük fejenként 200 példányra, azonban ennek a 13000 példánynak a sokszorosítását nem tudtuk megoldani, mivel a két oldalas másolás költsége közel 200 ezer forint. Kiküldtem mindenkinek egy-egy példányt, mivel úgy gondoltam, hogy fejenként 200 példány nem olyan nagy összeg. Talán 10% volt a visszaérkezett kérdőívek aránya, de lehet, hogy sokat mondtam. Erre csak az a megoldási lehetőség kínálkozik, hogy valahonnan pénzt kellene előteremteni a sokszorosításra, és nem a háziorvosokra illetve az asszisztensekre bízni a kiosztását. Ehelyett néhány ember, meghatározott idő alatt felkeresné a rendelőket, és a betegekkel kitöltetné ezt az egészségfelmérést. Ehhez azonban megint pénzt kell előteremteni.

Ami még fontos információ lehet, hogy április végén egy tisztújító közgyűlésünk lesz, ahol elnököt és bizottságot választunk. Jó lenne a szervezeti formát Kht-ra változtatni, ami egy ügyvezetői pozíciót vonna maga után. Ezt nem lehet másodállásban vállalni, mivel a munka egy egész embert, s mindenképp szakembert kíván. Kétféle megoldást látok, vagy a GAIA Alapítvány vállalná fel, vagy pedig az egyetemről jelölnének ki egy megfelelő személyt.

- További sok sikert kívánok ehhez a munkához!

- gago-

A turai és a magyar mezőgazdaság jövője

Mikrofonvégen Kiss Miklós, a Galgamenti Szövetkezet elnöke

Az utóbbi évek csapadékos időjárása nagy próbatétel elé állította a mezőgazdasági termelőket. Sokaknak minden veteményük a hatalmas ár- és belvíz miatt ment tönkre. Nem volt kivétel ez alól a termelőszövetkezet sem, hiszen nagy területet kellett átengednie a víznek. Arról érdeklődtem Kiss Miklóstól, a Galgamenti Szövetkezet elnökétől, hogy sikerült-e megbirkózni a gondokkal.

- Nagyon összetett problémával állunk szemben tavaly, hiszen nemcsak a Galgától kellett tartanunk, hanem a rendkívül esős időjárás is nehezítette a helyzetet. Az éves csapadékmennyiség átlaga 480 mm, ehhez képest '98-ban 793 mm, '99-ben 796 mm hullott. Ez egy jó nyugat-dunántúli mennyiségnek felel meg. A föld nem képes ekkora mennyiségű vizet elvezetni, illetve elnyelni. A Galgánál az volt a fő probléma, hogy az 1972. évi szabályozás óta már eliszaposodott, benőtte a

növényzet. Az emberek nem értették, a Polgármester úr miért panaszkodik arról, hogy a meder nyáron is nagyon tele van. Gond volt még, hogy a kotróknak télen le kell állniuk, hiszen a fagyos földből nem lesz tömör gát. Tavaly tavasszal a tiszai árvíz hátráltatta az indulást. A kotrás csak az alsóréti híd utáni szakaszig, vagyis jóval a falu határán túl volt kész. Bizonyítható és szemmel látható volt, hogy az áradás fő oka a kotrás hiánya, hiszen a kikotort szakaszon jó méteres vízszint alakult csak ki, míg a falut majdnem elöntötte a víz. Kicsit elaltatta mindenki éberségét a sokévi aszály, és nem foglalkoztak a vízfolyásokkal, nem tisztították az átérseket és árkokat. Nagyon fontos, hogy az elkezdett kotrási munkákat folytassák a folyó felső szakaszán is, de a Galgába vezető vízfolyásokon is.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

- Naponta halljuk a hírekben, hogy Galgamácsán jelenleg is kritikus a helyzet.

- Valóban, ott ki is öntött a medréből. Turán az úgynevezett Farkasvár környéke is víz alá került. A probléma abban gyökerezik, hogy a galgahévízi melioráció (csapolás) az ottani vizek mintegy kétharmadát vezeti be a Galgába. A volt galga-hévízi pálinkafőző és a Dora-malom közti terület vize azonban nem tud hova lefolyni. Volt erre is egy csatorna a melegvízi lefolyásnál, azonban az egy olyan cső volt, amelyiken nem volt zsílip. Tavaly a falu oldalán lévő arviznek es a kertek elöntésének az volt az oka, hogy ezen a csövön keresztül visszafolyt a víz. A polgármester úr nem merete betömteni a csövet, mert akkor a másik parton lévő házak kerültek volna veszélybe. Azóta ezt a csövet betömtek, ám így minden egyes eső ott marad a kerteken. Ennek a gondnak a megoldásán már dolgoznak, folynak a tárgyalások a vízügyiséccsel. Ők rendbe teszik a csövet és beleszerelik egy visszacsapó szelepet, amely automatikusan átengedi a vizet, ha a külső oldali nyomás nagyobb, mint a mederoldali. A falu további gondja, hogy a Zsámbok-Vácszentlászló irányban lévő vízelvezető árkok is el vannak iszaposodva. Ezek hossza megközelíti a 20 km-t, és a rendbetételükre 15-20 millió Ft kellene. Tárgyalások folynak arról, hogy ezek rendbetételét állami támogatással elindítsuk, azonban a pályázatot április 28-ig le kell adni. Az Emse és a Kis-Galga kotrása már majdnem befejeződött. A Galábos mellett vetett rozstot alig tudtuk művelni, azonban a kotrás után egy héttel a műtrágyát már rá tudta szórni a telehrató.

- Milyen kilátásokkal indulnak neki az idei évnék? Mekkora területet kell nélkülözni? Hogy állnak az őszi vetések?

- A Szövetkezet kárenyhítésre benyújtott egy kérelmet az FVM hivatalához, ebben 487 ha vetés szerepel, amiből 278 ha őszi vetés. Az alapvető baj, hogy a területre nem lehet rámenni, pedig már egy hónapja rá kellett volna szórni a 150 kg nitrogént. Meg lehetne kísérteni helikopterről, mint tavaly, de nem biztos, hogy le is lehet majd aratni. Nehéz megbecsülni a termést, mert az a 250 ha búza, amin elmaradt a műtrágyázás, fejlettségben soha nem hozza azt, amit tudna. Hogy ebből a 40 q búza helyett 25, vagy csak 15 lesz-e, nem tudható.

- Milyen hatással lehet ez a TSZ életére és jövőjére?

- A mai tőzsdei árak már jelzik, hogy a piacon hiány van és hiány várható a közeljövőben is a gabonafélékből. Amíg az FVM a kukorica garantált árát 14 Ft-ban szabja meg, addig a kukoricaforgasztó cégek - pl. a takarmánygyártók - mégis 17,50-18,50 Ft-os áron vásárolnak őszi kukoricát. Már az elmúlt évi felmérés is mellőfogott a termésmennyiséget illetően, mert nem termelt annyi, amennyit vártak. Ezzel szemben nagyon sok kukoricát eladtak külföldre, ezért ma 27.000 Ft 1 tonna kukorica. Most is kivisznek 100.000 tonnát Oroszországba, 2000 Ft/tonna támogatással. A másik oldala a dolognak, hogy a termelőt, aki előállítja, tisztességesen meg kellene fizetni. 1 ha bekerülési ára 90-110.000 Ft körül van. Ha 65 q-t terem 1 ha és 1300-1400 Ft-ért lehet eladni, akkor profit nem képződik rajta. Ha a mai 2800 Ft-os ár úgy valósult volna meg, hogy ősszel a gazdálkodó el tudja adni a termékét 1700-1800 Ft-ért, akkor lenne valami tisztességes haszna, amire tudna építeni. Azoknak, akiknek volt pénzüik bespárizolni, most tudják értékesíteni. Akik szegényebbek, szívják a fogukat. Ez tehát nem a gazdálkodóknak kedvez. Itt vélem felfedezni a mai kormányzat egyik mellébeszélését: "támogatjuk a mezőgazdaságot". Ez akkor lenne igaz, ha az önköltségen felül lenne megfizetve. Aki földdel gazdálkodik, mindig nagymértékben tiszteli a természetet, hiszen a jóléte, megélhetése függ tőle. Így viszont nem biztos, hogy azt a termést hozza, amit várnak tőle. Ez nem egy gyár, ahol a bevitt anyag függvényében keletkezik a produktum.

- Milyen segítség várható az FVM irányából?

- Az alapvető probléma a minisztériumban, hogy a miniszter nem szakmabeli. Amit a földről egy életen át tanulnak meg emberek, nem lehet néhány év alatt elsajátítani, vagy szakértői gárdával kiváltani. Nem tudja felülbírálni a beosztottjai döntését, ennél fogva nem ura annak a feladatkörnek, amit rábízta. Márpedig, ha Európa felé akarunk haladni, a mezőgazdaságot rohamosan kell fejleszteni hozzáértő emberek segítségével. Európa a világgal, de főleg Amerikával fog versenyezni ezen a területen. Odakint olyan típusú gazdálkodás van, amit itthon szétverték. Arról nem óhajtanak beszélni, hogy Nyugat-Európában az a farmer, akit példának állítanak, 14-15 órát dolgozik naponta, nem ismeri a szabadságot, a betegállományt. Ezt pedig a magyar ember nem fogja elvállalni. A véleményem továbbra is csak annyi, hogy nem támogatást kell adni, hanem érdekeltté kell tenni a termelőt, tehát meg kell fizetni a munkáját. Ha ez nem így lesz, lassacskán átkerülnek külföldi tulajdonba a gazdaságok, és akkor mindennek olyan ára lesz, amilyen a nyugati országokban. Kiváló lehetősé-
günk lenne, hogy jó minőségű vetőmagot állítsunk elő az európai piacra, hiszen igen jó adottságokkal rendelkezünk erre, mégsem tesszük. Helyette inkább küszködünk. Ami most megy, azt már nem lehet sokáig csinálni. Egyszer összeomlik, mint a kártyavár, s onnantól kezdve mi már csak cselédek lehetünk saját hazánkban.

- "No comment!"

- gago -

**Rövid időn belüli
HITELLEHETŐSÉG LAKÁS CÉLÚ
felhasználásra.
Érdeklődni lehet:
minden hétköznap 14 órától
a 28/467-667-es telefonszámon.**

**Ne utazzon messzire!!!
LAKÁS-, AUTÓ-, VAGYON-,
UTASBIZTOSÍTÁSOK
azonnali kötése helyben.
Érdeklődni lehet:
minden hétköznap 14 órától
a 28/467-667-es telefonszámon.**

Az idei év februárjának végén az Egészségügyi Minisztérium egy felhívást tett közzé, amelyben az allergiát nagy részben kiváltó parlagfű veszélyeire hívja fel a figyelmet, s kéri a médiát, hogy a lakosság érdekében, minél szélesebb körben hozza nyilvánosságra. Ennek a felkérésnek lapunk is eleget tesz.

ALLERGIA- Népbetegség!

Hazánkban, amint az Önök számára is ismeretes, mind egészségügyi, mind gazdasági szempontból jelentős problémát okoz a parlagfű nagymértékű elterjedése. A már mintegy 2 millió embertársunk asztmás megbetegedésében elsőd-

leges szerepet játszó allergén növény hatékony irtásában társadalmi összefogásra van szükség. Az életminőséget nagyban csökkentő asztma súlyos formájában életveszélyes is lehet, és mint ilyen okozója a parlagfű (illetve aki tömeges elszaporodását elősegíti), az állampolgárok egészséges életmódhoz való jogát sérti. Gazdaságilag is jelentős terhet ró ránk a parlagfű: munkakiesés, táppénz, gyógyítási költség, gyógyszer költség, maradandó egészségkárosodás. Mezőgazdaságban: termés csökkenés, parlagfű maggal szennyezett vetőmag exportjának meghiúsulása. Idegenforgalom: azok a külföldi allergiás és asztmás betegek, akik a nyári szabadságukat hazánkban szeretnék tölteni, kénytelenek más uticelt választani a levegő pollen-szennyezettsége miatt.

A PARLAGFŰ: ambrosia elatior (artemisiifolia) L. A parlagfű (helytelen elnevezése: vadkender) eredeti neve szerbfi, mivel először hazánk déli területein jelent meg Horvátország és Szerbia felől. Rendszertanilag a kétszikűek osztályába, a fészkesvirágúak rendjébe és a fészkesek családjába tartozik. Porzós virágai, amelyek a rengeteg pollent termelik (egy növény akár 8 milliárd virágporszemet is termelhet, ez évente több ezer tonna) a hajtások csúcsán találhatók. Egy virágzatban 5-35 apró, lecsíngő halványzárta virága van. Kikelés után már 4-6 leveles állapotban felismerhető, és kb. két hónap múlva (július 10-15.) kezd virágozni. Kaszattermésben lévő magját október végéig érleli be (átlagosan 3-4 ezer csiraképes mag növényenként, amelyek akár 30-40 évig is megőrzik csiraképességüket). Erősen szeldelt, egy- és kétszeresen szárnyasan összetett levelei világoszöldök, puhák, spirálisan állók, bemetszett tojásdad cimpájúak, fonákukon rányomottan pelyhesek. Felső részben igen ágas szára rányomottan szőrös vagy érdes, tompán négylélű. E gyomnövény júliustól október végéig virágzik. **Irtása leghatásosabb tavaszi megjelenésétől kezdve korai gyomlálással, ill. tömegesebb előfordulása esetén a virágzás előtt végzett rendszeres kaszálással.** Fontos a területek utóellenőrzése, mert az újabb hajtások megjelenése esetén a védekezést meg kell ismételni, és több éven keresztül következetesen kell végezni.

A PARLAGFŰ ÉLŐHELYE, ELTERJEDÉSE

A parlagfű ma már az egész országban elterjedt. Homokon és kötött talajokon egyaránt jól nő. Gabonaföldeken aratás után hirtelen növekedik, a tarlót összefüggő állományként takarhatja, s még a többi gyomnövényt is elnyomja. Kapásokban kora nyártól kezdve folyamatosan, nagy mennyiségben jelenik meg. A parlagfű az agresszív gyomnövények valamennyi fegyverével rendelkezik: tág ökológiai toleranciával, gyors regenerációs és megtelepedési képességgel, amely által a bolygatott területek egyik leggyakoribb növényévé válhatott. Nemcsak szántóföldi, hanem városi gyomként is ismert. A frissen feltört, még rendezetlen építési területeken, időlegesen megművelt, majd parlagon hagyott kertekben, elhanyagolt árokpartokon, parkok, utak szélén is megtalálható. Azonos élőhelye miatt gyakran tévesztik össze az ugyancsak allergén fekete ürömmel (*Artemisia vulgaris*), virágzás előtt, hasonló levélzete miatt a bűdöskével vagy bársonykával (*Tagetes*), amely dísnövény. A parlagfű a valódi vadkenderhez (*Canabis sativa*) még csak nem is hasonlít. Ez utóbbi két növény nem is allergén.

MI AZ ALLERGIA?

Az allergia (túlérzékenység) a szervezet védekező rendszerének (immunrendszer) kóros túlműködése. Allergiás betegségről akkor beszélünk, amikor a szervezet az egészségre ártalmatlan anyaggal szemben olyan válaszreakciót produkál, mintha az az anyag káros lenne. Az allergiás reakciót kiváltó anyag az allergén. Azokban a szervekben vagy szövetekben, ahol az allergiás folyamat zajlik vérbőség, gyulladás, ödéma, duzzanat, fájdalom jelentkeznek. A szem, orron, bőrön piros, vladékozás, égő viszkető érzés figyelhető meg (pl. kötőhártyagyulladás, szénanátha). Az allergiás reakció egyik legsúlyosabb formája a légutak elváltozásával járó asztma.

HOGYAN ALAKUL KI AZ ALLERGIA?

Az allergiára való hajlam igazoltan öröklődik. Emellett a környezeti hatások játszanak fontos szerepet az allergia kialakulásában. Az érzékennyé váláshoz általában idő kell (többszöri találkozás az allergénnel). Kezdetben a szervezet csak egyféle allergénre válik érzékennyé, később azonban egyre több anyag vált ki allergiás reakciót. Hazánkban az egyik legagresszívabb allergén a parlagfű. Az allergia főleg a városi környezetben (a különböző légszennyezők: por, kéndioxid, ólom, nitrogén-oxidok hatására) a legyengült immunrendszer veszélyezteteti, a légszennyezés hatására a nyálkahártyák védekező funkciója csökken, az allergia könnyebben kialakul.

MIT TEHET AZ A SZEMÉLY, AKINÉL ALLERGIÁS REAKCIÓ FIGYELHETŐ MEG?

Ha felnőttől van szó, akkor a háziorvost, ha gyermekről, akkor a házi gyermekorvost kell felkeresni, akik ismertetik a beteggel vagy a hozzátartozójával a védekezés lehetőségeit, és kezelési útmutatást adnak. Az allergiás személyek kivizsgálása és kezelési költséges egészségügyi tevékenység, amelyet részben az Országos Egészségbiztosítási Pénztár térít.

HÍR-ES OLDALAK

AKTUALITÁSOK, KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

MILYEN POLLEN VÁLT KI ALLERGIÁS REAKCIÓT ÉS MIKOR?

A különböző növényfajok virágpóra tél végétől novemberig található meg a légkörben. A pollen előfordulása tekintetében három időszakot lehet az év folyamán elkülöníteni. Az első időszak februártól júliusig tart. Ekkor a különböző fák és bokrok pollenjei találhatók meg a légtérben. Ezek közül erősen allergén a **nyír**, a **mogyoró**, az **éger**, a **kóris** és a **tölgy** pollenje. A második időszakban a **pázsitfűvek** és a **nyári-őszi gyomok** pollenjének dominanciája figyelhető meg. Ez a periódus április végétől egészen október végéig is eltarthat. A harmadik időszak a **nyári-őszi gyomok** pollenjének túlsúlyával jellemezhető. Ez az időszak egészen a tél beálltáig, a fagyok jelentkezéséig tarthat. Jellemzője a **parlagfű** és az **üröm** pollenjének dominanciája. Hazánkban leggyakrabban a parlagfű vált ki allergiás reakciót.

AZ ALLERGÉNEK TERJEDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE

A levegő allergén részecskéinek (allergiát okozó pollenszemek és gombaelemek) monitorozása Nyugat-Európában az Európai Aeroallergén Hálózat (EAN) feladata. Hazánkban az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által működtetett Aerobiológiai Hálózat 1992 óta tagja az EAN-nek. Jelenleg mérőállomásai Győrben, Zalaegerszegen, Pécsen, Szekszárdon, Kecskeméten, Békéscsabán, Szolnokon, Miskolcon, Budapesten, a Szabadsághegyen, a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezet-egészségügyi Intézetében (továbbiakban: OKK-OKI), a Természettudományi Múzeum Növénytáránál és a Szegedi Tudományegyetem Növénytan Tanszékén működnek. Az állomások feladata meghatározni a levegő pollen és gombaspóra tartalmát, illetve arról tájékoztatást adni. Az állomások adatait az OKI-ban dolgozzák fel, és rendszeresen szolgáltatják a különböző egészségügyi intézmények, társadalmi szervezetek, önkormányzatok, valamint a **média** számára. Emellett az országos és európai pollenhelyzetről tájékoztat az **Interneten hozzáférhető információs adatházis**, amely gyakorlati tanácsokat is tartalmaz.

HOGYAN ELŐZHETJÜK MEG A VIRÁGPOR OKOZTA

ALLERGIA KIALAKULÁSÁT, ILLETVE AZ ÉVENKÉNTI JELENTKEZÉSÉT?

Az elmondottakból következik, hogy a gyomnövények, ezek közül is elsősorban a parlagfű irtásának és a pázsitfű-félék rendszeres kaszálásának vagy nyírásának van a legnagyobb jelentősége. Ennek megvalósításához társadalmi összefogásra van szükség. A parlagfű irtására a legalkalmasabb időszak az, amikor a gyomnövény már jól felismerhető, de még nem virágzik. Ezért általában június-július hónapban feltétlenül kaszálni, géppel vágni, kézzel irtani vagy vegyszerezni kell. Ezt követően szeptember végéig, ha szükséges többször, de legalább még egyszer meg kell ismételni a beavatkozást. Ennek megfelelően a települések belterületén a nem rendezett, gyomos területeket, a réteket, a legelők rendszeresen nem gondozott részeit, a parlagföldeket, az utakat, a vasutak mentén lévő területeket és az árokpартokat, az erdőségek gyomos részeit rendszeresen, évente legalább kétszer kaszálni kell.

MI AZ EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM SZEREPE A VÉDEKEZÉSBEN?

Az Egészségügyi Minisztérium és a Környezetvédelmi Minisztérium az ország környezet-egészségügyi helyzetének feltárása, áttekintése és a megoldások hatékony kivitelezése céljából hozta létre a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot a Nemzeti Környezetvédelmi Program szerves részeként. A program keretén belül folyik az ÁNTSZ parlagfű-mentesítési tájékoztató és egészségnevelő munkája. A területi munka összehangolását az ÁNTSZ megyei/fővárosi intézeteiben kinevezett koordinátorai végzik. Legfőbb cél, hogy a lakosság felismerje a növényt minden fejlődési stádiumban, együttműködjön a lakókörnyezet gyommentesen tartásában, ismerje a parlagfű-mentesítés lehetőségeit. A vonatkozó jogszabályok adta lehetőségek keretében erőteljes fellépésre van szükség ahhoz, hogy az ország elgyomosodott területeit felszámoljuk.

Ezúton szeretném felkérni az önkormányzatokat, hogy többek között a helyi média útján tájékoztassák a lakosságot a parlagfű egészségügyi káros hatásáról, nagymértékű elterjedéséről, hívják fel a figyelmet a közterületek, a magántulajdonban lévő belterületi ingatlanok gyomtalanítására, szervezzék meg a munkálátokat, a kötelezettségek megszegői ellen hatósági eszközökkel lépjenek fel. Mindezek szellemében kérem a lakosság együttműködését az allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek, felnőttek és a ma még egészségesek védelme érdekében.

Budapest, 2000. február 29.

Dr. Gógl Árpád
egészségügyi miniszter

**EGYNYÁRI
CSEREPES VIRÁGOK,
MUSKÁTLI (kerti-folyó),
PETÚNIA, BALNIA,
BEGÓNIA, NEBÁNCSVIRÁG**
szebbnél szebb színekben!

TÓTH MIHÁLY
Tura, Petőfi tér 40.
(Központi Orvosi Rendelővel
szemben)

A dohányzásról való leszokást segítő program

A "Hagyd abba, és nyersz, 2000" program ismertetője

Az Egészségügyi Világszervezet CINDI (WHO, Countrywide Integrated Non-communicable Disease Intervention) programjának keretében 1994, 1996 és 1998 után idén negyedszer kerül megrendezésre a dohányzásról való leszokást segítő országos kampány "Hagyd abba, és nyersz!" néven. A programot olyan dohányosok részére ajánljuk, akik szeretnének leszokni, de ehhez segítséget igényelnek. A kampány során arra kívánjuk mozgósítani őket, hogy 2000. május 2. és május 28-a között egyáltalán ne dohányozzanak, és lehetőség szerint végleg hagyjanak fel a dohányzással.

A kampány Finnországban kidolgozott szabályok szerint, játékos formában segíti a dohányzásról való leszokást. Ennek megfelelően a program fő motíváló ereje nem az elriasztás, hanem a játékoság, a nyerési lehetőség és a közösség ereje - az a tudat, hogy Magyarországon, és mintegy 100 másik országban egyidejűleg sok száz ezer ember próbál meg leszokni. A kampány végén a regisztrált résztvevők között 500.000 Ft-os nemzeti fődíjat és értékes ajándékokat sorsolunk ki. A nyeremények átadására a Budapest Hilton Szállodában tartandó záróünnepségen kerül sor a sajtó teljes bevonásával, melyet a Dohányzásellenes Világnaphoz (2000. május 31.) kapcsolódva tartunk. A nyeremények átételének feltétele, hogy a dohányzásmentességet orvosi laboratóriumi vizsgálat és egy segítő tanú is megerősítse aláírásával. A tanúk között is külön pénznereményeket sorsolunk ki.

A magyar "Hagyd abba, és nyersz!" program a nemzetközi "Quit and win!" programtól eltérően nemcsak felnőtteknek szól. Különleges figyelmet szentel a 15-18 éves dohányzó fiataloknak is, rendkívül fontosnak tartjuk az ifjúság bevonását is. A fiatalok számára külön díjakat, 2 x 100.000 Ft-ot, valamint értékes ajándékokat fogunk kisorsolni. Ezzel párhuzamosan a nemzetközi program 10.000 USD fődíját sorsolják ki a résztvevő országok nemzeti győztesei között, figyelembe véve az egyes országok dohányosainak és résztvevőinek számarányát is.

A Magyarországon eddig megrendezett három kampány nemzetközi összehasonlításban is nagyon sikeres volt. A résztvevők száma kampányonként 8.000-10.500 fő között változott. Az egy évvel a kampány után rendszeresen elvégzett ellenőrző felmérés tanúsága szerint a résztvevők 20-25%-a egy év után is nemdohányzó maradt. Ez kampányonként 2.000-2.500 sikeres leszokást jelent. A program eredményességét, sikerességét tükrözi a résztvevők és a leszokók magas száma, melyben hazánk eddig élen járt. 1994-ben a 13 induló országból 60.000 dohányzó vett részt, melyben hazánk 8.000 jelentkezővel képviseltette magát. A nemzetközi mezőnyben ekkor Szlovákiával holtversenyben a 3. helyen végeztünk. 1996-ban már 25 országból 70.000 dohányzó

indult, akik közül 10.500 volt a magyar résztvevők száma. Ebben az évben Málta és Finnország mögött végeztünk a 3. helyen. 1998-ban 48 ország 200.000 dohányzójából 9.800 volt a magyar benevezők száma. A nemzetközi mezőnyben ekkor hetedikiek lettünk. Az idei 2000-es kampányra kb. 100 ország jelezte részvételi szándékát, és a program finn szervezői kb. 1 millió résztvevőre számítanak.

Fenti adatok is tükrözik, hogy a hat éve indult program a világ egyre több országában talál kedvező fogadtatásra. Bár így a nemzetközi versenyben egyre nagyobb a megmérettetés, mégis úgy gondoljuk, hogy az igazi haszon maga az egészség, amely mind egyéni, mind társadalmi szinten felbecsülhetetlen érték.

Büszkék lehetünk arra is, hogy hazánk már az első 1994-es kampány óta részt vesz a programban, azonosulva annak népegészségügyi jelentőségével. Idén a sikeresség érdekében jótekonysági koncert megszervezését is tervezzük, melynek előrelátható ideje és helye: **Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Díszterem, 2000. április 12.**

A kampány lebonyolítását az írott és elektronikus sajtó bevonásával tervezzük.

Az idei programra a benevezés határideje: 2000. május 2.

A kampány időtartama: 2000. május 2. - 2000. május 29.

A benevezés történhet postai úton, a jelentkezési lap kihelyezett gyűjtődobozokba dobásával, és terveink szerint az Interneten keresztül is.

Levelezési cím:

**Semmelweis Egyetem, Közegészségügyi Intézet,
H - 1445. Budapest Pf. 370.**

Internet elérhetőség: www.kozegezssegtan.sote.hu

A program nemzetközi Internetes honlapja:

www.quitandwin.org

Eredményhirdetés:

az Egészségügyi Világszervezet

**Dohányzásellenes Világnapjához kapcsolódva,
terveink szerint 2000. május 31-én.**

A nemzetközi programban részt vehet minden nagykorú magyar állampolgár, aki legalább egy éve rendszeresen dohányzik, de le akar szokni a dohányzásról, és vállalja, hogy 2000. május 2-29. között nem gyújt rá, és ezt egy tanúval is igazolni tudja. A magyar ifjúsági programban a 14-18 évesek vehetnek részt ugyanazon feltételekkel. A sorsoláson azok vehetnek részt, akik a jelentkezési lapot (*mellékként megtalálható! - szerk.*) szabályosan kitöltik, és legkésőbb május 2-ig elküldik a megadott címre, vagy bedobják a kihelyezett gyűjtődobozokba. A főnyeremény elnyeréséhez orvosi vizsgálaton kell részt venni a dohányzásmentesség igazolására!

Hagyd abba, és nyersz! Program Szervezőbizottság

Tisztelt Turai Lakosok!
Kedves Népzene Kedvelők!

Szénási Tibor bandája - Fotó: Seres Csilla

A művelődési házban működő turai népzenei tagozat egyik oktatója, UNGER BALÁZS népzeneész, a Galga zenekar (mint a Magyar Állami Népi Együttes zenekara) tagja indított útjára egy kezdeményezést, melyben a Galga mente jelenlegi népzenei életében fellelhető hiteles, helyi vonatkozású dalanyagot megszólaltató hangszeres és énekes előadókat felgyűjti, és CD hanghordozóra rögzíti.

Bartók nyomdokaira lépve ezzel többszörös értéket teremtene. A főként hangszeres zenét tartalmazó CD részben zenei hagyományaink tudatos megőrzését jelentené, részben tananyagként szolgálhat a növendékek számára, ugyanakkor egy egyszerű hallgatónak szórakozási formát jelenthet.

A CD-sorozat első darabja Tura élő népzenejét kívánja reprezentálni az alábbi tematika szerint:

- Bartók Béla 1906-os turai gyűjtésének archív anyaga és mai megszólaltatása;
- Szénási Tibor és cigánybandája verbunk, csárdás, bukós és cigány dallamai;
- Turai siratóénekek;
- Turai népdalok női és férfi szólóhangra.

A tervezett anyagból a hangfelvételek rögzítése a helyi cigányzenekarral már megtörtént.

A várható költségek (tiszteletdíjak, nyomdai költség, fotók, stúdiómunka, jogdíjak, stb.) finanszírozását 300.000,- Ft erejéig egy bróker cég felvállalta. A fennmaradó kb. 300.000,- Ft előteremtéséhez kérjük az Önök megtisztelő segítségét.

Támogatásukban bízva,

köszönettel:

Seres Tünde
műv. ház vezető

MAGYAR MILLENNIUM

A
TURAI BARTÓK BÉLA
MŰVELŐDÉSI HÁZ

TURA ÉLŐ NÉPMŰVÉSZETE

címmel

MILLENNIUMI KÉZIMUNKA PÁLYÁZATOT HIRDET

az alábbi kategóriákban:

- 1./ Kiemelt kategória: **TURAI HÍMZÉS**
- 2./ **BABAKÉSZÍTÉS**
- 3./ **EGYÉB**
(szövés, fonás, fafaragás, kerámia, stb.)

Az alkotásokból rendezett

KIÁLLÍTÁS

ÜNNEPI MEGNYITÁSÁRA

és az értékelésre, díjak kiosztására

JÚNIUS 18-án (vasárnap)

16 órákor kerül sor.

A munkákat JÚNIUS 5-ig
lehet beadni

a művelődési házba
átvételi elismervény
ellenében.

Szeretettel

várjuk

kézimunkáikat!

KISISKOLÁS MILLENNIUM

Millenniumi olvasókönyvet és daloskönyvet kaptak az elsősök

Az ország minden első osztályos tanulója megkapja az **Ezer esztendő** című kétkötetes kiadványt a millenniumi tiszteletére. A családi olvasó- és daloskönyv legendákat, mondákat, elbeszéléseket, tréfákat, találós kérdéseket, verseket, közmondásokat, tanulmányokat, magyar nép- és műdalokat, egyházi énekeket tartalmaz.

A turai elsősök 2000. március 22-én vették át az ajándékokat a műv. házban, ünnepi műsor keretében. Négy első osztályos kisdíák - **Sára Katalin, Gólya Márton, Buzás Krisztián** és **Selmecezi Andrea** (a képen jobbról balra) - mondta el **Szabó Lőrinc** *Kicsi vagyok én* című versét, majd **Köles Mihály** alpolgármester köszöntötte a gyermekeket. A beszéd után a 4. a osztály tanulóinak műsora következett. Összeállításukban volt megjelenített népmese, felelgetős, népdal, népi tréfa, rövid próza a hazáról, vers és kánon. A negyedikesek műsorát szívesen fogadta, figyelemmel hallgatta, és kitörő tapsal jutalmazta 119 elsős kisgyermek.

Az ajándékkönyvet lelkes szavakkal ajánlotta a Dinasztia Kiadó jelen lévő képviselője, **Somogyiné Szántó Zsuzsa**. Ő is - mint alpolgármester úr - azt kívánta, hogy vigyen e könyv olvasása meghittséget a családokba, hisz van-e annál jobb dolog, mint édesanya, nagymama ölébe bújni, és mesét hallgatni, vagy velük énekelni...

A könyv hosszú időt kibír. Az utódok is forgathatják az akkor már megsárgult lapokat, egy szép emléket 2000-ból...

Orbán Viktor miniszterelnök az első átadó ünnepségen (Tökölön) azt mondta, hogy *"bennünket a nyelvünk és az abból fakadó kultúránk tesz magyarrá. A közös nyelv, közös műveltség és a közös történelem a megtartó erőnk. Aki a maga kultúráját nem ismeri, sohasem fogja megtalálni helyét a világban, mindig csak olyan lesz, mint egy átutazó!"*

A millenniumi ajándékkönyv hozzájárulhat a "megtartó erő" növekedéséhez, a magyarságismeret megszerzéséhez, megőrzéséhez.

Erdélyi Agnes

RAJZOLJ GÉPPEL!

Picasso is részt venne benne, ha élne...

Az első helyezett díjnyertes alkotásai

A pályázatot az Általános Iskola gyermeklapja, a **Turai Duma** és az **Informatikai Munkaközösség** írta ki Tura és kilenc szomszédos település gyermekei számára. Az iskolában egyébként két számítógép-terem működik, ahol lehetőség nyílik arra, hogy a tanulók korszerű gépeken tanulhassák meg a legújabb ismereteket.

A pályázati kiírás azt hangsúlyozta, hogy a meghirdetők szeretnék, ha a gyermekek művészi hajlamaikat a számítógép segítségével próbálnák közreadni.

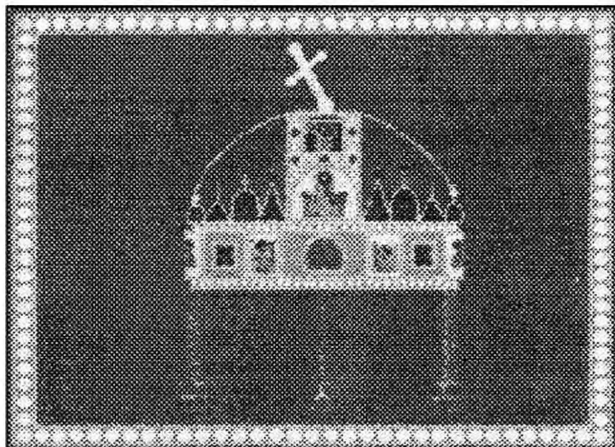
A pályázat címe ez volt: **Számítógéppel készített grafika**.

A témái pedig az alábbiak:

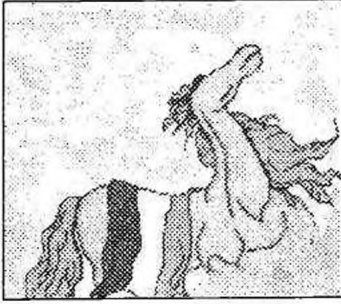
- 1./ Kötelező: Az államalapítás bármely témában
- 2./ Szabadon választott bármilyen témában

A versenyzőknek mindkét kategóriában indulniuk kellett.

A versenykiírás utalt arra is, hogy a grafikák készülhetnek akármilyen felbontással, színesen, vagy fekete-fehérben. Ajánlott a Windows rajzprogramjai, "bmp." kiterjesztéssel. Szkennelvel, vagy Internetről "szerzett", ill. valamely mű lemásolásával készült alkotások nem vehetnek részt a versenyen. A továbbiakban a zsűri összetételéről, a díjazásról és egy esetleges vándorkiállítás lehetőségéről szól a felhívás, valamint közli az alkotások leadásának határidejét, amelyet 2000. január 14.-re állapítottak meg...

iskolai hírek

...Aztán jöttek a pályázatok, amelyekből kiderült, hogy 14 jelentkező 26 munkája került a zsűri elé értékelésre. Csak Zsámbokról és Turáról érkeztek pályázatok a kiírt két kate-góriában. Egy pályázó nem tudta elmenteni a képét, így kiesett, egy pedig csak az egyik kategóriában küldött képet.

A zsűri végül is az alábbi döntést hozta:

- 1./ **Benc Zsuzsanna**, Zsámbok (8. osztály)
- 2./ **Tóth Gerda**, Tura (8. osztály). Ő megkapta a Turai Duma különdíját is. (képen)
- 3./ **Huboda Lilla**, Zsámbok (8. osztály)
- 4./ **Szilágyi Péter**, Tura (4. osztály)
- 5./ **Kuti József**, Tura (5. osztály)
- 6./ **Tellér Balázs**, Tura (8. osztály)

Takács Pál

HOL SÍRJAINK DOMBORULNAK...

A Magyarország Felfedezői Szövetség gyermekszervezete ünnepelt

A Magyarország Felfedezői Szövetség gyermekszervezete a Kossuth Szövetséggel együtt évek óta a budapesti Fiumei úti Nemzeti Panteonban emlékezik március idusára. A Galga Expedíció vezetői és gyermek résztvevői mellett az iskola turisztikai csoportja is elutazott az országos ünnepségre, ahol számos város és község képviselői társaságában ünnepelhetek. Többek között képviseltették magukat a jászberényi, budapesti és nagykátai szervezetek is. Az időjárás csak úgy, mint 152 éve nem volt éppen kedvező, hiszen karácsonyi hangulatot keltett a sűrű pelyhekben hulló hó. Ennek ellenére a szereplők végigjárták 1848/49 történelmi személyiségeinek nyugvóhelyét. A Kossuth mauzóleumnál az ünnepi megemlékezést **Békési Judit**, turai főiskolai hallgató tartotta, és adta át a turaiak üdvözlését. A továbbiakban az ünneplők felkeresték **Karsa Ferenc**, **Klapka György**, **Görgey Artúr**, **Thán Károly** és a

Petőfi család síremlékét is. A küldöttségek mindenütt elhelyezték emlékszalagjukat - az otthoniak üzeneteivel - és a hála virágait. A megemlékezés azt is bizonyítja, hogy a hazaszeretet ápolása fontos feladata a felnőtt társadalomnak. *Takács Pál*

DONNA LUCIA ÚTRA KELT

A Komédiások millenniumi turnéja

Amint az elmúlt évben hírül adtuk, a Turai Komédiások Színekre egy jótékonyági turnét szervezett Erdélybe, hogy kellemes, de ugyanakkor tanulságos perceket szerezzenek a határainkon túl élő magyar barátainknak. A másik célja az volt a külföldi bemutatkozásnak, hogy az előadások teljes bevételének felajánlásával segítsék az ottani művelődési intézmények törekvéseit.

Sajnos az utazásból nem lett semmi az elmúlt évben. Éppen az indulás előtt néhány héttel kapták a megdöbbentő hírt: súlyos, ragályos betegség tört ki azon a vidéken, ahová a csoport készült. Most azonban komédiásaink úgy döntöttek, hogy ez évben visszatérnek tavalyi tervük megvalósításához, június 31-től nyolc napon át járják *Charlie néne* című darabjukkal az erdélyi településeket. Az első állomás Déva és Vajdahunyad lesz. Ezekben a fálvakban, városokban a helyi művelődési házak mellett a Mozgássérültek Országos Szervezete is részt vesz a közönség mozgósításában. Az előadások mellett természetesen lesz idő arra is, hogy a színek tagjai megmásszák Déva várát, és gyönyörködjhessenek a Fogarasi havasok hófödte esúcsaiban. Két nap múlva a legnagyobb erőpróba következik. Ugyanis Székelyudvarhelyen, a városi színház színpadán mutatják be a musical-t. A próbák és az előadás után itt is mód nyílik majd egy korondi kirándulásra, és egy találkozóra a régi kedves ismerősökkel. Ha az idő is engedi, a Hargita lábánál lévő, Ivó nevű tanyaközpontban a mindössze

egy tantermes iskolában (ez az igazgatói iroda és a tanári szoba is!) **Annus néni**, az itteni 20 gyermek tanítója látja vendégül a csoportot. A találkozón ott lesz **Bondor István**, Hargita megyei tanfelügyelője is, aki (nem) mellesleg a legfinomabb nyárson sült birkahús szakszerű elkészítője is. De sokáig nem élvezhetik majd a finom "Bondor-peccsenyét", hiszen a hegység másik oldalán testvérközségünk művészetet kedvelő lakói már türelmetlenül várják az autóbust. Csikszeredán, majd másnap Csikszentimrén mutatkoznak be színjatszónk. Testvérközségünkből évek óta vendégei az ottani gyermekek a Galga Expedíciónak, remélhetőleg sok régi ismerős szeríthat majd kezét egymással. A Hargita itt is megszámlálhatatlan szépségével gondoskodik majd arról, hogy a szereplők gazdag élményanyaggal térhessenek haza. A turné utolsó állomása Borszék lesz. Itt született és élte ifjúságát a komédiások egyik legnépszerűbb "művésze", Fülöp Zoltán.

A turné azonban már Magyarországon elkezdődik, hiszen a színjatszók a szomszéd községek és egy jászági település meghívásának is eleget tesznek. De nemrég Galgahévízen **Dr. Basa Antal** polgármester úr invitálására lépett fel Donna Lucia társaival a nem túl népes, de annál lelkesebb közönség előtt. A szűnni nem akaró vastaps jelezte, hogy neveltető-elgondolkodtató műfajra itt is szükség van. De ne feledkezzünk meg egy másik fontos állomásról sem: a Míszaki Egyetem Schönherz Zoltán Kollégiuma hívta meg második alkalommal az együttest, amely tavaly a hagyományos, több napos fesztivál záróünnepségének sikeres vendége volt. Ezt követően Kartal várja a "nénit", majd a Jászág és Erdély következik. Sok sikert! *Takács Pál*

Vigyázó Kör

A Vigyázó Kör által létrehozott sorozatban Árpád-házi királyaink címmel hallgathattunk előadást március 29-én. Szántai Lajos fiatal történész-kutató volt a vendég előadó ezen az estén.

Nagy meggyőző erővel, szenvedélyesen fejtette ki saját - az érvényes történelem könyvektől merőben eltérő álláspontját - a magyarság történeteinek kez-

deteiről. Szerinte, nem állja meg a helyét az az elmélet, mely szerint kóbor hordák egyvelegeként jöttek elődeink a Kárpát-medencébe, és itt megszerveződtek.

Mi, ma élők valószínűleg nem tudjuk meg, születnek-e olyan bizonyítékok, amelyek megdöntik a jelenleg elfogadott és kutatásokkal alátámasztott történelmi elméleteket. A mi életünk valószínűleg kevés ahhoz, hogy az Árpád-házi királyok története új megvilágításban kerüljön a tananyagokba.

PORTRÉFILM BALCZÓ ANDRÁS RÓL

A film, melyet a turaiak április 11-én láthattak (újra), 1976-ban készült. **Balczó András** ekkor már visszavonult az öttusától: 1973-ban hagyta abba azt, amiben 20 évet töltött.

Jó, hogy **Kósa Ferenc** filmet készített Balczóról. Küldetése lenne a Küldetés c. filmnek: TANÍTANI kellene az iskolákban!

Mert minden idők legnagyobb öttusázója, az ötszörös világ - és olimpiai bajnok **TUDJA AZ UTAT!**

Meg kellene hallani a szavát, mert amikor manapság értékesítésről siránkozunk - gyanítom -, már azt sem tudjuk igazán, mely értékek hiányát fájlaljuk.

Mit mond Balczó András a filmben? Miről beszél? Álljon itt néhány példa - a teljesség és a szó szerinti pontosság igénye nélkül:

- Aki mélyről indul, az nagyon elugraszódik, hogy odaérjen. A tanyasi gyerekek mindig korábban indultak, és korábban érkeztek az iskolába, mint közelben lakó társaik.

- Másokért futok. Kimagasló teljesítmény közösség nélkül nem létezik.

- Ha lenéznek engem, ha felnéznek rám - ezt a két dolgot nem tudom elviselni.

- Sírnam. Úgy ömlött a könnyem, mint lyukas vödörből a víz.

- El lehet válni öttusától, feleségtől, de hazától...? Ez nekem nem vitatéma.

- Az elszántság, a vállalás, az állhatatosság keményen bennem volt, mint görcs a fában.

- Mindenek fölött igazságot! Teljesítményen alapuló igazságos választást! Az igazságot mondani nem elég. Érvényesíteni kell! Igazságtalan körülmények között nem szabad élni.

- Kölcsönös megalkuvások és süketsegek is összekötnek embereket.

- Minél jobban kisodródtam a cselekvésből, annál többet forgattam a Bibliát. Türelmet, békességre való törekvést tanultam belőle.

- Az alázat nem egyenlő a megalázkodással.

- Ha fiam születik, nem fogom arra ösztökélni, hogy öttusázzon. A fiúk általában fölül akarják múlni apjukat.

- Az ország borzasztó szürke lett. Ahol élek, fehérek a házak. Ilyen volt az apám szülőháza is. Bizom a fehér falakban, amit anyámmal, nővéremmel és feleségemmel tapasztottunk, meszeltünk. Egyszer majd lesz egy ló az istállóban. Majd megyek haza lovon. Át a Dunán, a Tiszán, az országon - haza.

- Velünk '56-ban nemcsak az történt, hogy leérettségiztünk...

- Tiszta út kellene. Emberek közt emberebbnek lenni. De nincsenek egyértelmű jelzőtáblák.

Szükséges hangsúlyozni, hogy a film 1976-ban készült. Hogy is állunk ma, 2000 áprilisában a "jelzőtáblákkal"?

Erdélyi Ágnes

"A szellem nem megrendelhető"

EMBER A MAGA ÚTJÁN

Balczó András Turán

Tóth Péter László (álló) az előadások főszervezője

A film vetítését követő nap jött a sokunk által izgalommal vegyes kíváncsisággal várt esemény: **Balczó András** turai látogatása.

Kétségtelen, hogy "a" Balczó példakép volt a 60-as, 70-es években sokak számára, mint ahogy - kicsit talán már másképp - ma is az. Nyilván nem szereti hallgatni (a film-, ill. műv. ház-beli szavai alapján biztosan nem), de része, tagja volt annak a nemzeti "ikon-sornak", élő panteonnak, mely csak kevesek sajátja a hazai sportéletben, és mára szinte teljesen kiveszett az a fajta ragaszkodás, tisztelet, mely a **Nemzeti Tizenegyet** vagy éppen "**Papp Lacit**" övezte. Balczó András benn él(t) az emberek szívében, s ma ő adja az embereknek a sajátját. Mint mondja, ez a dolga.

Annak idején - jó pár éve - a televízió vetítette a *Küldetés-t*. Én akkor láttam, s emlékszem, kamaszként nagy hatással volt rám. Rengeteg minden "ciki" volt azokban az években a felnőttek világában számomra, de Balczó szellemi nyugalma, lelki érettsége, az érzékenysége, ahogy a világot, s benne saját szerepét értékeli, látja, lenyűgözött. Kortalannak tűnt (ma is az), oda kellett figyelni rá. Nem egy fásult, kiégett sportoló beszélt valami homályos, saját sértettsége által fűtött gondolat által vezérelve, hanem valaki, aki irigylésre méltóan tudott bánni a saját tudatával. Persze az akarat - vallja - önmagában kevés, a lényeg nem belőlünk, legfeljebb általunk jön.

JELENTKEZÉSI LAP

Hagyd abba és nyersz! - Dohányzásról való leszokást segítő program

Kijelentem, hogy a részvételi feltételeknek megfelelek, és vállalom, hogy **2000.05.02-től 05.29-ig**

NEM gyűjtök rá.

Jelentkező neve:.....

neme: férfi nő (kérjük a helyeset bejelölni!)

Születési éve: 19..... hónap: nap:.....

Címe:.....megye.....város/község

.....utca.....hátszám.....irányítószám;

telefonszám (körzetszámmal).....

Naponta elszívott cigaretták száma:szál

Eddig hányszor próbálta meg abbahagyni a dohányzást?

egyszer sem ; egy-kétszer ; háromszor vagy többször

Hány éve dohányzik?éve

Kérjük, jelezze, ha valamelyik országos különdíjért is indul!

Melyikért?.....

Nyeremény esetén vállalom az orvosi vizsgálatot, hogy igazoljam dohányzás-mentességemet.

.....
jelentkező aláírása

Segítő tanú adatai:

Neve:.....

Címe:.....megye.....város/község

.....utca.....hátszám.....irányítószám;

telefonszám (körzetszámmal).....

Egy személy egy jelentkezési lapot küldhet be! Beküldési határidő: május 2.

Cím: Semmelweis Egyetem Közegészségtani Intézet 1445 Bp., Pf.: 370.

A jelentkezési lap szabadon sokszorosítható!

NYEREMÉNYEK:

Nemzetközi fődíj - 10.000 USA dollár
Európa díj - 2.500 USA dollár
Országos fődíj - 500.000 Ft (18 év felett)
Országos ifjúsági díj - 100.000 Ft (14-18 évig)
Segítő-tanú díj - 100.000 Ft (Mindkét kategóriában)

ORSZÁGOS KÜLÖNDÍJAK:

Egészséges Városok Szövetsége: Polgármesteri díj
MAVE: Várandós kismama díj
Szoptatós kismama díj
Családos leszokók díja (anya+apa+gyermek)
Oktatási Minisztérium: Pedagógus díj
Honvédelmi Minisztérium: Katona díj

A riportfilmben láttatva beszélt, felejthetetlen történetei voltak. (Pl. amikor arról mesél, hogyan alakított ki magának speciális nehezéket, vaslapokkal teleaggatott mellényt a futáshoz, hogy így terhelje magát, míg a szoros fémkapcsok véresre nem dörzsölték a testét.)

Másfelől kirajzolódik a filmben egy ember tragédiája, aki nagyon messziről jött, önére jöttől nagyon magasra jutott, piederstálra állítatott, majd letaszított (vagy otfelejtett?). Úgy vélem, a többszörös világ - és olimpiai bajnok akkor is tudta, mire számíthat a (sport)vezetés részéről. Megalkuvást nem ismerő, szókimondó természete sokak szemét szúrhatta a "fényes" időkben. Persze ennek ellenére is elfoghatatlan, hogyan lehetett tökéletesen kirekeszteni, mellőzni őt, hogyan gondolhatták az illetékesek, hogy nélkülözhető. De hát a szerepeket kiosztották, a paraván mögé meg már sosem fogunk látni.

Érdekes volt - a filmhez képest - 24 év után "élőben" találkozni vele. A tartása még ma, 62 évesen is szálegyenes, nincs ősz szín a hajában, megjelenése határozottságot és egyben nyugalmat áraszt, vonásait bölcsébbé tették az elmúlt évek. (A művelődési ház nagytermében a hallgatósággal és a helyiség végén felállított tükrökkel szembe állva ugyanazzal kezdte, hogy látva képmását eszébe jut az idő múlása, s ez egyre kellemetlenebb, de hát ilyen egy szerény jellem.)

A tizenegy (!) gyermekes családapja előadásában nem okozott különösebb meglepetéseket. A filmben megismert önmagát adta. A találkozóinak Sport - Politika - Hit volt a címe. Mint mondta, nem tud nem ezekről beszélni, hisz a sport élete első felét teljesen kitöltötte, a politikával, mint a közösség ügyeivel való foglalkozással szintén kapcsolatban áll, a hit pedig a legfontosabb, legfelsőbb irányelve.

(Nem lehet részleteiben, mondandóját szöveggörnyezetéből kiragadva hitelesen idézni, de megpróbálok egyfajta képet nyújtani a majd kétórás ittlétéről.)

Balczó András ma sok helyre hívják, és ő szeret egyúttal gondolkodni az emberekkel életünkről, a világ dolgairól. Előadását múltba tekintéssel kezdte: 1973. az aktív sportolói élet befejeztével nem tudta, mihez kezdjen. Várta az Olimpiai Bizottság felkérését a közös munkára, de azok nem találták meg. Nem volt munkája, míg nem 1978-ban a Mezőgazdasági Minisztérium létrehozta a belovagló státuszt az Országos Lótenyésztési Felügyelőségénél. Jelentkezett, felvették, 6 évet töltött ott. Szerette ezt a munkát, elsősorban a lovak miatt, és mert újra a sport közelébe kerülhetett. Itt is voltak persze "ellenségei", akik lehetetlen helyzetbe akarták hozni. Előfordult, hogy naponta 14 lovat lovagoltattak vele, ami képtelenség, lehetetlen. Megtette.

Azán 1983 nyarán a metrón utazva a Népsportot olvasgatta, amikor egyszer csak azt vette észre, hogy átugrott az öt-tusáról szóló rovaton. Ekkor döbönt rá: a 10 éves várakozás, az ambíció a sportág irányítására elmúlt benne. Hazatérve határozta el: kiszáll... Az érzés nem szomorúsággal vagy kétségbeeséssel töltötte el, épp ellenkezőleg. Azóta szellemi szabadfoglalkozású, noha ma már nincs ilyen kategória.

A politikával kapcsolatban kifejtette, hogy soha nem volt tagja pártnak, de úgy érezte, azok mellé kell állnia, akiket a liberális média a leginkább támad. Így a Magyar Igazság és Élet Pártjának felkérésére tart előadásokat a Bocskai Szabadegyetemen. A liberalizmust egyébként "az isten-tagadás, a szabadosság fedőnévnek" tartja, a mai politikai viszonyokat pedig "posványnak", ahol barát fordul barát ellen, mindent az érdek határoz meg. "Sok szempontból a

20 évvel ezelőtti viszonyok tisztábbak voltak" - mondja - "akkor legalább tudtuk, hogy vannak a kommunisták, és vannak a jó emberek." Ma Magyarországon a legtöbben nem hajlandóak lemondani reményeikről. Rövidtávon gondolkodnak. Négyévenként választunk, mindig "hánváremeket szépségkirálynőnek". Az igazi irányítók mindig a háttérben állnak, "kamarillapolitika" érvényesül. A Parlamentben szavazógépek dolgoznak szigorúan a frakciófegyelm teljesítésének érdekében. A nemzet fogyásával kapcsolatban kijelentette: az első szabadon választott kormány büneiként a "6 millió abortusz országa" lettünk, és azóta sem változott az éppen hatalmon lévők hozzáállása. A magyar viszonyokat megalkuvóként jellemezte, amit sokan a kompromisszum szóval tartanak - helytelenül - szinonim kategóriának. Szerinte csak az Istenhez vezető út, a lényegre törekvés segíthetne ezen az állapoton.

Saját példáját említette, amikor aktív sportoló korában hirtelen ráébredt, hogy milliók hangulatára, közérzetére van hatással versenyzés közben. Rácszmélt saját felelősségére, és abban a pillanatban már nem az eredményre összpontosított. A siker reménye elvakíthat épp akkor, amikor még tenni kellene érte. Ekkor keseredünk el eredménytelenségünk láttán, kezdünk feladni mindent... És érdekes módon ez az állapot hozhat újrakezdést, ekkor kezd el működni megint minden. Kialakulhat egy "áldott állapot", amikor képesek vagyunk újra küzdeni. Az, hogy milyen mesze vagyunk még az áldott állapottól, milyen távol Istentől, mutatja, hogy "templomba sokan járnak, Istenhez csak kevesen jutnak". "Éhséggel, szomjúsággal" kell a templomba menni. Mert a teljességnek van egy másik foka, amit keresni kell. Ő Istent kereste. Addig - bár sokszorosan elérte célját az életben - a boldogságot nem találta meg. Ma már tudja: nem a cél a fontos, hanem az oda vezető út.

Hát, röviden ennyit sportról, politikáról, hitről. Lehet a fent leírtakkal egyetérteni, lehet tagadni. Egyet nem lehet: el-menni mellettük. Mint látható, Balczó András a saját maga által felállított, öntörvényű (fontossági) sorrendben osztotta meg velünk gondolatait, érzéseit. Amúgy "balczósan".

Szöveg: Tordai László - fotók: Seres Csilla

MIÉRT A 2000. ÉV JUBILEUMA?

"Jelentőségteljes az, hogy ma már szinte az egész világ minden népe az időt Krisztus születésétől számítja."

"Az új évezred küszöbén a keresztényeknek alázatosan föl kell tenniük kérdést az Úr színe előtt, hogy mennyiben felelősek ők is korunk bajaiért."

Így indult. Jézus születésével a kereszténység élete 2000 évvel ezelőtt

Elektronikus korszakunkban mi legyen a véleményünk az emberiség társadalmi viszonyairól? Továbbá, hogy áll a helyzet a keresztények tanúságtételét illetően a mai világban?

„A jubileumnak növelni kell a mai keresztényekben a HITET az önmagát Krisztusban kinyitkozató Istenben, erősíteni kell a REMÉNYT az örök élet várásában, és tökéletesíteni kell a SZERETETET, hogy tevékeny legyen a testvérek szolgálatában.”

Könnyebbik végén veszi a dolgot, aki panaszkodik a világ bajairól. Mit teszel azonban Te, személyesen, hogy a jó győzzön?

A Jubileum az Úr ajándéka Számodra, hogy megújíthasd életed, és tanúságot tehess hitedről.

(II. János Pál pápa Szentévet meghirdető apostoli leveléből részletek)

Nézzünk magunkba és ítéljük, cselekedjünk!

1./ Szoktad-e használni még az időszámítás kapcsán Krisztus nevét?

Miért felednénk el, főleg keresztények azt, hogy naptárunk dátuma a mi kereszténységünk ajándékozójának születésével kezdődött? Boldogság, nemes büszkeség kellene eltöltsön, hogy Jézus ajándéka, szent hitünk 2000 év küzdelmét, üldözését, emberi gyarlóságát kibírta.

Egyik kiváló francia szónok készült a szentbeszédre. Az Egyház isteni eredetéről akart beszélni. Találkozott egy tudós barátjával, megkérdezte, ő mit mondana?

A válasz elgondolkodtató volt: „Atyám, válassz ki 12 tudatlan, kenyerét kétkezi munkával kereső férfit, és indítsd el egy hihetetlennek tűnő tanítással. Aztán 2000 év múlva nézd meg, tud-e még róluk valaki. Így indult a kereszténység. Jézus 12 egyszerű tanítványa indult a világ meghódítására. Nem maguknak, Istennek akarták őket megnyerni. Nem a maguk javát keresve (mind pogányok keze által megkínózva, vértanúként halt meg) hanem az embereket akarták az üdvösségre, az örök életre vezetni. - És lám, 2000 év eltelt, és Jézus neve ismert a világ minden népe között.”

2./ Mennyiben vagyunk felelősek korunk bajaiért?

Biztosan nagyon sok mindenben. Annak, hogy sokan még ma sem hisznek, hogy még ma sem lelkesednek Jézusért, hogy nem tolonganak az üdvösséget kínáló egyházba.... sokféle magyarázatát lehet keresni. De egyik súlyos vád ellenünk, megkereszteltek ellen: hogy életünk nem tükrözi Jézus életét, hitünk gyenge és ingatag, aggodalmaskodásunk a bizalom hiányáról árulkodik, és azt a szeretetet, amelyről meg kellene ismernie minket, Krisztus tanítványait, sokszor önzéssel, gyűlölködéssel, haraggal naponta csak programnak, és nem megélt, vonzó valóságnak.

Még a vallásukat gyakorlók is kell, hogy fölismerjék felelősségüket, de még botrányosabb azok felelősege, akik Krisztus hitének részesei lettek, őt megismerték, de Júdás módjára anyagiakért, vagy Pilátus módjára hatalomért, vagy Péter módjára gyávaságból elpártoltak Krisztustól. Jézus szava minden megkeresztelt Istengyermekeknek szól: „Aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt... aki megtagad, vagy szégyell engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”

Nemcsak magunk üdvösségéért, a világ Isten nélküli tévelygése miatt, gonoszságaiért is felelősök vagyunk többkevesebb mértékben mindnyájan.

3./ Panaszkodással, sópánkodással nem lesz jobb a világ sorsa, társadalmunk, családjaink és egyéni életünk.

Mit teszel? - Hibáidat beismerni nem elég, változtass azon, ami rossz volt, térj vissza a helyes útra, amely Jézus útja. Ha Te jobb emberré leszel, ha a Te tetteidet, felfogásodat jobban átjárja hited, az Istenbe vetett bizalmad, és igyekezel mindenkihez jóakarattal, szeretettel, segítőkészséggel közeledni, akkor családot, életet is, környezetet, életet is szebbé, elviselhetőbbé, boldogabbá leszel.

Ha este egy áramszünet sötétségbe szorít, milyen jó egyetlen kis gyertya lángja is. Eligazít, hogy ne menj neki bűtornak, ne ess el a lépcsőn... Gondolkodj! Te is ilyen kis fénylő lángocskaként sokakat eligazíthatsz, sokaknak irányt mutathatsz. Jézus szava: „*Úgy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket, és magasztalják érte mennyei Atyátokat.*”

Voltunk Vácón jubileumi zárandoklaton. Épültünk, és lelkesedtünk együtt legalább 5000 emberrel. A nagy ünneplések, közös élmények erősítsenek meg abban, hogy sokakkal együtt járjuk azt az Utat, ami Isten felé vezet.

De a fényből hozzunk haza mindig, és hitünk fénye világítson, szeretetünk melege melegítsen környezetünkben. Akkor nemcsak ünnepség sorozat lesz a Jubileumi év, hanem lelki gazdagodás, megújulás, amire sokszor szidott, és nehezen viselt korunkban életfontosságúan szükség van.

A LEGNAGYOBB ÜNNEPRE KÉSZÜLÜNK

Hiszen Húsvét nélkül Jézus tanítása szép elmélet lenne, a feltámadás nélkül Jézus is azok közé a nagy tanítók és megcsodált emberbarátok közé tartozna, akiket gyorsan elfelejtene. Már szent Pál felismerte a nagy tényt: „*Ha Krisztus fel nem támadt volna, hiába való lenne a mi hitünk, és ígéhirdetésünk, mert még mindig bűneitekben volnátok.*” (I.Kor. 15. fej.)

Az ünnepre készülnek a családban. Takarítanak, sütnek, főznek, hogy az a nap örömtelibb legyen, mint a többi. Lelkileg is készülni kell, ha örömmel, reménnyel akarunk ünnepelni.

A nagyböjt ideje ezt a célt szolgálja: „*Most többet imádkozzanak, buzgóbban gyakorolják az irgalmasság tetteit.*” A lelkigyakorlatban idegenből jött pap, újszerű szavai igyekeznek lelkünkhöz férközni, hogy jobban megértsük, milyen örökségre hívott minket Isten, és jobban felismerjük, mi az, ami ennek elérésében akadályoz. Önvizsgálat, bűnbánat, megtérés komoly szándéka kell ahhoz, hogy megtisztuljunk Jézus érdeméből a múlt bűneitől.

A liturgia is lassan tölt fel bennünket, amikor a virágvasárnap jerszálémi bevonulásra emlékeztet a barkaszenteléssel, már előre felidézi az Úr Jézus szenvedésének történetét a 10 órás szentmisén.

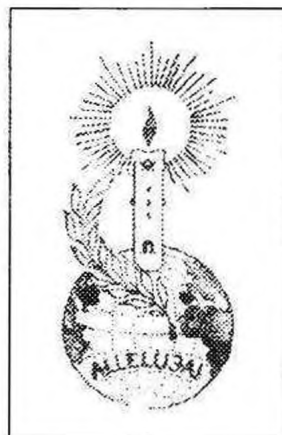
Az Utolsó Vacsora meghittsége árad a nagycsütörtöki szentmisén lelkünkbe, amikor a lábmosás, az Oltáriszentség szerzése, az oltárfosztás, és az Olajfák hegyén kért virrasztás résztvevői lehetünk.

Nagypéntek komor gyász, megdöbbenés jellemzi a szertartásokat, ezen a napon szentmise nincsen. A szentírási Olvasmányok a szenvedő, megváltóról szólnak, majd keresztdozatának érdemére hivatkozva könyörgünk a világ szükségleteiért, a szentáldozásban szívünkbe fogadjuk a sokak által eltaszított Krisztust. Amint a néhány húséges tanítvány, úgy kísérik mi is a szentségi Jézust a jelképes szentsírhoz, mintegy „szerettünk” sírja előtt hódolunk, imádkozva.

Nagyszombat mindenféle hivatalos liturgia tilos.

A Húsvét éjszaka megünneplés a késő esti órában, 7 órakor, már a húsvéti nagy esemény, a Feltámadás ünnepe. A tüzszenelés, az értünk meghalt és feltámadt Krisztust jelképező húsvéti gyertya megáldása, a keresztelezés, mind a szentmise kibővítése, amikor 40 nap után újra felcsendül az Alleluja örömeke, majd a feltámadási körmenetben mintegy kitör az örök élet és feltámadás hite, reménye, öröme szívünkbelől.

Virágvasárnap 10 órakor: Nagycsütörtök, Nagypéntek, Nagyszombat esti Vigilián 7 órakor kezdődik a Jézus halálára, feltámadására emlékező, és a belőle áradó kegyelem ajándékainak ünneplése.

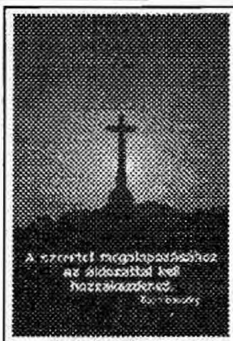

Tudod-e? Ady Endrének gyönyörű szép versei vannak, melyek Istenkereséséről, keresztény értékekhez való vonzódásáról szólnak. Nagyböjt idején, jó elolvasni egyiket. Bárcsak a kamaszos Istentől való elfordulás után mi is megemelnénk kalapunkat mélyen, amit akkor elmulasztottunk.

ADY ENDRE: Krisztus-kereszt az erdön

Havas Krisztus-kereszt az erdön
Holdas, nagy, tél éjszakában:
Régi emlék. Csörgős-szánkóval
Valamikor én arra jártam
Holdas, nagy, téli éjszakában.

Az apám még vidám legény volt,
Dalolt, hogyha keresztre nézett,
Én meg az apám fia voltam,
Ki unta a faragott képet
S dalolt, hogyha keresztre nézett.

Két nyakas, magyar kálvinista,
Miként az Idő, úgy röpültünk..
Apa, fiú: egy Igen s egy Nem,
Egymás mellett dalolva ültünk
S miként az Idő, úgy röpültünk.

Húsz éve elmúlt, s gondolatban
Ott röpül a szánom az éjben
S amit akkor elmulasztottam,
Megemelem kalapom mélyen,
Ott röpül a szánom az éjben.

Lukács András apát-plébános

Dalos Szilágyiak

Énekel, verseket és dalokat ír anya és fia

Fekete Laci bácsi négy vasárnap délután videós emlékműsorral örvezdettette meg azokat, akik egykor útítársai voltak autóbuszos kirándulásain, vagy tagjai voltak művészegyüttesének. De élvezhették azok is, akik annak idején nem voltak közvetlen résztvevői az eseményeknek. Az egykori énekkar egyik száma után Laci bácsi bemutatja az ének szerzőjét, a Turán élő SZILÁGYI SÁNDOR

urat, aki jelen volt a bemutatón. Kíváncsivá tett a szerző személyisége, ezért találkozót beszéltem meg vele.

Szilágyi Sándor lakásán ülve arról faggatom őt, mi serkentette dalkomponálásra? (Amint látni fogják, sok minden más is eszébe jut a házigazdának a kérdés kapesán)

- Nem volt valami csendes, nyugodt gyermekkorom - kezdi Szilágyi úr az emlékezést. - Még 10 éves sem voltam a világháború idején. Amikor itt tombolt a harc, a pincében húztuk meg magunkat a hátyámmal és szüleimmel. Aztán amikor odafelem némi csend állt be, kinyitottam a pinceajtót, hogy körülnézzek. Ebben a pillanatban egy akna csapódott be a közvetlen közelembé. Éppen csak vissza tudtam ugrani, és berántani az ajtót. A csatazaj elültével a pincéből kijöve egy orosz katonára bukkantunk. Az akna végzett vele. Azóta is csodának tartom, hogy megmenekültem akkor.

Közben bejön a kertből az édesanya, Szilágyi Mihályné is, a beszélgetést harmasban folytatjuk.

- A másik fiammal is kerültünk hasonló helyzetbe a háború idején. Hatvanba utaztunk a polgári iskolában tanuló gyermekemnek Bocskai-ruhát vásárolni. Amint a hatvani állomásra érkeztünk, megszólaltak a szirénák, majd hamarosan a világvégére emlékeztető bombázás kezdődött. Mindenki rohant az óvóhelyre, de engem valami nyugtalanság fogott el, és nem mentünk le a többiekkel. Így maradtunk élethen, az óvóhely ugyanis telitalálatot kapott. Senki nem élte túl.

- A háború után ismét nehéz napokat, heteket éltünk át - veszi vissza a szót Szilágyi úr. - 37 hold földünk volt, ezért édesapámat kuláknak nyilvánították. A megszegyenítő címet lemoshatta volna magáról, ha belép a termelősövetkezetbe. Nem tette. Az agitátorok állandóan molesztálták, végül egy budapesti ismerősénél húzódott meg, hogy elkerülje a további zaklatásokat. Sajnos egy időre így is börtönbe került.

Visszatérve napjaink gondjaira és örömeire elmondom vendéglátómnak, hogy igazi közéleti ember képe él bennem róla. Nemzeti ünnepeinken mindig ott lobog a háromszínű zászló háza homlokzatán, és csaknem minden községi eseményen jelen van. - **Miért teszi?** - kérdezem.

- Én magyarnak érzem magam és turainak. Nem tartom helyesnek, hogy a legtöbben távol maradnak nemzeti ünnepeinkről és egyéb községi megmozdulásokról. Talán ennek is köszönhető ifjúságunk jelenlegi állapota. Mi annak idején együtt jártuk a falu utcáit, énekelve. Jól éreztük magunkat a fonóban is. Sokkal tisztellettudóbbak voltunk. Megbecsültük az idősebbeket, de egymást is. Nem rongáltunk, nem tettünk tönkre mindent, ami a kezünkbe került. Én a munkahelyeimet is nagyon komolyan vettem. Budapesten, a Nyugatiiban akku-

mulátorosként, majd a hatvani állomáson szerelvénylakatosként dolgoztam. Nyugállományba föellenörként vonultam.

- Aztán hogyan született meg a "nótás kedv"? - kanyarodok vissza első kérdésemhez.

- Édesanyám is nagyon szeretett énekelni, de irt verseket is. Egyszer egy eldobott papírlapon verset talált Ének a prágai Kis Jézushoz címmel. Kotta nem volt mellette, így ő szerzett hozzá dallamot. Édesanyám, énekelje el azt a szép éneket!

(...Kissé remegő, de kristálytisza hang tölti be a szobácskát. A 88 éves Szilágyi Mihályné énekel...) Hamarosan előkerül egy vers. Címe: Mosolyod. Az idős néni egykori gondolatai annyira megkapóak és érvényesek, hogy érdemes leközzölni:

"Mosolyod, mely szívből fakad,
Aranyozza be arcodat.
Mosolyod nem kerül pénzbe,
Mégis sokat ér testvéred szemében.
Gazdagítja azt, aki kapja,
S nem lesz szegényebb az sem, aki adja.
Pillanatig tart csupán,
De örök nyomot hagy maga után.
Senki sem oly gazdag,
Hogy nélkülözni tudná,
És senki sem oly szegény,
Hogy meg ne érdemelne.
Az igazi barátság látható jele,
Hintsd be a világot egészen vele.
Mosolyod nyugalom az elfáradottnak,
Bátorság a csüggedőnek,
Vigasztalás a szomorkodónak.
Mosolyod értékes, nagyon nagy jó,
De semmiért meg nem vásárolható.
Kölcsönözni nem lehet, ellopni sem,
Mert csak abban a percben van értéke,
Melyben arcon megjelen.
És ha ezután olyannal találkozol,
Aki nem sugározza a várt mosolyt,
Légy nagylelkű, a magadét add,
Mert senkinek sincs nagyobb szüksége mosolyra,
Mint annak, aki azt másnak adni nem tudja."

Kedves, lágy, meggyőző a hangja, szinte igéző, ahogy a verset mondja. Kiderül, hogy nem ez az egyetlen verse, mint ahogy a Karácsonyi ének mellett Szilágyi Sándor magyar nótákat is szerzett. (Persze ebből is előad egy kis "ízletit".)

- Tudja, nagyon sok gondunk volt az élethen - mondja az édesanya -, de voltak szép napjaink is. Amak idején tagja voltam Sándor kántor úr 100 tagú énekkarának. Akkor itt csak lányok és legények énekeltek. Nagy boldogságot jelentett számomra, amikor karácsonyi estéken az angyal szerepét énekelhettem. De valamennyi szereplésünk életre szóló emléket adott. No persze ért az élethen szerencse is: egy alkalommal vizet húztam a kútból, és az aranygyűrűm beesett a vízbe. Nagyon bántott a dolog, mígnem egy elgurult pettyes labda alatt találtam egy hasonlót. Mivel a tulajdonosa nem jelentkezett, a sors kárpótlásának éreztem, s megtartottam a gyűrűt.

Lassan eljön a búcsúzás ideje. Jó érzés arra gondolni, mennyi értékes ember él ebben a községben... És milyen kár, hogy mi, akik egymás mellett élünk, mennyire nem ismerjük egymást, nem tudunk a másikról. Örülök, hogy egy szép, meghitt délutánt tölthettem el Szilágyiéknál.

Takács Pál

A Magyar Kórusok és Zenekarok Szövetsége - KÓTA
Tura Nagyközség Önkormányzata
és a
turai Bartók Béla Művelődési Ház
szeretettel meghívja Önt és kedves családját

A KÓTA MILLENNIUMI SOROZATA

az

ÜNNEPI KALENDÁRIUM

VALLÁSOS ÉS VILÁGI NÉPSZOKÁSOK
AZ EZREDFORDULÓN
A HAZAI HAGYOMÁNYVILÁGBÓL

HARMADIK ELŐADÁSÁRA

HÚSVÉTI NÉPSZOKÁSOK

címmel

2000. május 7-én, vasárnap 15.00 órakor
a turai Bartók Béla Művelődési Házba
Az előadás nyilvános TV-felvétel is egyben.

Ünnepi megnyitót mond:

KÖLES MIHÁLY

Tura Nagyközség alpolgármestere

Műsorvezető:

FEHÉR ANIKÓ

a Duna Televízió népzenei szerkesztője

Zárszót mond:

OLSVAI IMRE

népzene kutató, a KÓTA tiszteletbeli elnöke

A belépés díjlan!

BEVONULÁS - közös ének

TURAI ÉNEKMONDÓK

Barkaszentelés, lányok virágvasárnapi éneke

Művészeti vezető: **MACZKÓ MÁRIA**

BOLDOGI NÉPDALKÖR

Virágvasárnapján este... (Bodor Anikó gyűjtése)

Művészeti vezető: **KRAKÓCZKINÉ TÓTH ÉVA**

MACZKÓ MÁRIA - népdalénekes

Lehullott a Jézus vére...

Ó, szomorú Jézus...

BOLDOGI NÉPDALKÖR

Gyászba borult Isten csillagvára...

BUDAI ILONA - népdalénekes

Nagyheti énekek

Síralmas e világ...

Ó, én gyászba borult szerencsétlen anya...

Köszönteni jöttünk szent keresztfa...

BOLDOGI NÉPDALKÖR

Feltámadt dicsőségesen az isten Szent fia...

HÉVÍZGYÖRKI ASSZONYKÓRUS

Ételszentelés

Krisztus virágunk - katolikus népének

Művészeti vezető: **DR. BALÁZS JÓZSEFNÉ**

KIVONULÁS - közös ének

SZÜNET

BOLDOGI ASSZONYKÓRUS

Tavaszköszöntő virágvasárnapi kiszéjálás

Közreműködik: a Kaláris Táncegyüttes

Józsa Erzsébet és Lukács Erzsébet vezetésével

FOLK TRIÓ:

BIRINYI JÓZSEF, MACZKÓ MÁRIA, KOVÁCS LÁSZLÓ

Tavas, tavasz...

Virágénekek

ALSÓBODOKI ÉNEKLŐ CSOPORT

Virágvasárnapi villőzés

Művészeti vezető: **HOLEC ILONA**

HÉVÍZGYÖRKI ASSZONYKÓRUS

Szerelmes dalszokor

BUDAI ILONA - népdalénekes

Monoki szerelmes, tavaszi énekek

BOLDOGI NÉPDALKÖR

Boldogi gyermekjátékok

Közreműködik: a Kacsaringó Klub

Zsírosné Őszi Katalin vezetésével

KISPEST CITERAEGYÜTTES

Szatmári dalszokor

Művészeti vezető: **SZÉLES ANDRÁS**

TURAI ÉNEKMONDÓK

Galga menti karikázó

TURAI IFJÚSÁGI NÉPTÁNC CSOPORT

Locsolkodás - Locsoló-bál

Közreműködik: a Fix Stimm Zenekar

Művészeti vezető: **BABINECZ SÁNDOR**

Rólunk írták az újságok

„Kis hazánk” a „nagy sajtóban”

A **Pest Megyei Hírnök** (március 2.) *Levest csak erősen (Egvidős az évszázadlali)* címmel közli fényképes cikket, amelyet **Csorba Gergelyné** 100. születésnapjára írtam. Tekintettel arra, hogy a cikk megállapításai a közelmúltban megjelentek a Turai Hírlapban is, itt nem kívánom részletezni.

A **Pestvidék** (március 6.) *Újra feltört a hévíz Turán* címmel adja közre **Balázs Gusztáv** írását. Arról ad tájékoztatást, hogy négy hónapos küzdelemmel sikerült helyreállítani az 1963-ban fűrt termálkutat, amelynek kétezer méteres mélységéből 102 fokos víz tör fel a felszínre. Arról is olvashatunk, hogy Turán mindmáig csak álom maradt e csodálatos természeti kincs hasznosítása. Sokan próbáltak tenni ennek érdekében, de sajnos az eredmény elmaradt. Hosszú időn keresztül a termelősövetkezet üvegházait fűtötték a melegvízzel, de ezt is megszüntették. Nemrég szükségessé vált a kút tisztítása. A munkát végző egri kft. szakemberei azonban hamarosan rájöttek, hogy 200 méteres nyitott szakasz van a csővezetékben. Ennek a hiányosságnak a megoldása nem kis erőfeszítést jelentett a szakembereknek. **Tóth István** polgármester úr az alábbi véleményét osztotta meg az újságíróval: *"Ezután arra kell törekednünk, hogy ne pazaroljuk tovább ezt a természeti kincset, hanem mielőbb hasznosítani tudjuk. Itt kell, akkor éjjel-nappal ezen dolgozunk!"* Turán tehát 2000-ben ott folytatják, ahol 1963-ban elkezdődött a termálkút "legendája".

A **Szabad Föld** (március 7.) *Pest megye népviselete (Lovass Ildikó)* - *"Szagos ételnek szagos a fazeka - vallották a régi fazekasok. A mondás azt jelentette, hogy minden ételhez másféle edényt kellett használni; mást hétköznap, mást ünnepkor, mást vallási vagy családi eseményeken. Nagyon fordult azóta a világ, de a Pest megyei élő tárgyformáló népművészet alkotásait Gödöllőn bemutató kiállítás sokszínűsége meggyőzően példázza a hagyományok múltban gyökerező, továbbvivő erejét."* E bevezetéssel indítja a szerző írását, amelyben bemutatja az első alkalommal megrendezett Pest megyei, élő népművészek alkotásából készült válogatott kiállítást. Az itt látható tárgyak a májusban sorra kerülő XIII. országos kiállításon reprezentálják majd a régiót. A zsűri csaknem 800 darabból válogatott hatvan alkotó közel kétszáz művéből. Arra a kérdésre keres

választ a cikk szerzője, hogy lehet-e szerepe a népművészetnek a nagyon megváltozott, uniformizálódó modern világban. Egy ilyen kiállítás mindenesetre a tudatos hagyományörzés eredménye: a múlt szép és hasznos tárgyainak továbbélését és újraalkotását segíti elő. Az alkotók felsorolása mellett a kiállított tárgyakat is megemlíti: vászonszöttek, hímzett, horgolt terítők, függönyök, szalmafonatból készült terménytároló hombár, tojásszedő szakajtó, virágmintás motívumokkal díszített szelykoló, fából faragott bisuló julász, két ló húzza társzeker, szűrrátétes, székely festéses szőnyegek, csuhéfigurák, piknik- és szilvaszedő, csibeszállító kosarak, a pásztorélet használati eszközei. Utal arra is, hogy a kiállítás a Galga menti hímzőasszonyok alkotásainak továbbélését is jelenti. Végül Turát is említi a frekvenciát Pest megyei települések sorában, ahol ma is tevékeny alkotók őrzik a népművészetet.

Szabad Föld (március 7.) - **Hardi Péter**: *Egy tanító a cigányokért (A zenével ferkőzött hozzájuk).* **Rácz Péter** egykori turai tanító a közelmúltban megkapta a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány elismerését. Az adományozó testület így indokolt: *Rácz Péternek sikerült rávenni a cigány szülőket, hogy engedjék a gyerekeiket iskolába. A kitüntetett pedagógust megkereső újságíró riportjában betekintést nyújt Rácz Péter tanító életútjába egészen a turai iskolakezdestől a jászberényi tanítóképzőn át a zsámboki tanítósodásig. "Amikor megláttam az iskola cigány tanulóit, a saját gyermekkorom jutott eszembe - mondta Rácz Péter. Apám segéd munkás volt a hatvani cukorgyárban, s bizony nem sokat hozott haza. Szalonna, vöröshagyma, zsíros kenyér - másra nem jutott. Én ezt nem felejtettem el. Amikor megláttam ezeket a szerencsétlen gyermekeket, a magam sorsa jutott eszembe..."* Azután arról szól az írás, hogy milyen nehézségek árán sikerült elérni, hogy a cigány gyermekek rendszeresen járjanak iskolába. Egy szörnyű tragédiát is felidéz a tanító úr, nevezetesen, hogy az újonnan kijelölt cigánytelep egy homokbánya szomszédságában volt, ahol négy kisgyermeket betemetett egy omlás. De megtudhatjuk azt is, hogy Zsámbokon a sportpálya építését kezdeményezte a tanító úr. Az újságíró a turai tanárral, **Lakatos Gyulával** is beszélgetett körútja során. A cigány származású pedagógus elmondta,

hogy bizony nehezen fogadták be szülőfaluja iskolájába, így sokáig nem kaphatott állást. A riport végén Rácz Péter arról nyilatkozott, hogy miért vált meg 14 év után a turai iskolától: *"Nem hagyhattam szó nélkül a visszaéléseket, mégis nekem kellett továbbállnom. Én mindig azt mondom, hogy aki a világra született, joga van az emberi élethez. Az ehhez vezető útra segítheti a tanító a gyermekeket."*

Pestvidék (március 13.) - **Balázs Gusztáv**: *Galga menti parlament.* Az Alsó-Galga mentén is találkozni olyan kezdeményezésekkel, melyek a fenntartható vidékfejlesztés eszméjét követik. Ilyen a turai mezőgazdasági szövetkezet kompozitáló üzeme, amelynek humusza iránt egyre nagyobb a kereslet. A helyi foglalkoztatást segítő, környezetkímélő gazdálkodás elterjesztéséhez azonban ezen a vidéken is elsősorban képzésre, divatosabban fogalmazva a humán erőforrás fejlesztésére van szükség. Ezt rangsorolták az első helyre az Alsó-Galga menti és Gödöllő környéki kistérség brüsszeli támogatásra számító SAPARD programjának készítése során. A 28 települést magába foglaló kistérség cselekvési tervének elkészítéséhez több mint 80 lakossági fórumon kérték ki a lakosság, vállalkozók és civil szervezetek véleményét. Ugyancsak a stratégiai célok közé sorolták a kulturális örökség és a természet védelmét, az idegenforgalmi adottságok kiaknázását. Fontosnak találták a birtok- és vízrendezés, hulladék- és szennyvízgyártó feladatainak megoldását, azok végrehajtásának ellenőrzését.

Szabad Föld (március 14.) - *Családi örömök.* Tura legidősebb lakója, **Csorba Gergelyné** 100. születésnapját ünnepelte januárban. Egészségben eltöltött éveket kívánnak Veronka néninek családtagjai és a nagyközség lakói.

Pest Megyei Hét (március 17.) - *Ki fogja meg a kezüket? (Már gyermekkorukban munkanélkülivé válnak...)* Ez a cikkem már megjelent a Turai Hírlapban, ezért itt nem ismertetem.

"Népművészeire emlékezett Tura" (**B.A.G.**) Turán 1960 óta hagyomány, hogy a községi temetőben a Batyusbál előtt megkoszorúzzák a helyi népművészek és népi kultúrát ápolók sírját, elsőként Kovács László Kossuth-díjas népművelőit. **Sára Ferenczel**, a Kék Szivárvány Népdalkör vezetőjével az élen járták be az emlékezők a sírkertet.

Pest Megyei Hírnök (március 23.) "**Ilma**": Késletetett béremelés (Az ombudsmanhoz fordultak a megyei pedagógusok). Ez a cikk a megyében oktató pedagógusok gondolataival foglalkozik, külön kiemelve a péceli tanárok, tanítók és óvónők panaszait. Mi annyiban vagyunk csak érintettek, hogy az újságíró cikkének szemléltetésére egy korábbi fényképemet használta fel, amelyen a Turai Általános Iskola tornászleányai láthatók.

Észak Pest Megyei Hét (március 24.) - *Tura is készül a millenniumra (Emlékpark és emlékmű épül)*. A cikket én írtam, de őszintén bevallom, hogy **Tóth Gerda** Turai Dumában megjelent írására támaszkodva. A gyermeklapnak **Kálna Tibor** tanár úr nyilatkozott. Elmondta, hogy pályázatot adtak be a Millenniumi Kormánybiztosi Hivatalhoz, ahonnan 1,2 milliós támogatást sikerült elnyerni. 600 ezer forintból egy emlékpark létesítését tervezi a helyi bizottság, 500 ezer forintot pedig emlékmű elkészítésére szeretnének fordítani, a rendezvényekre így 100 ezer forint marad. A cikk arról is beszámol, hogy június 24-én és 25-én Turai Nemzetközi Millenniumi Napok néven rendezik meg a hagyományos JuniaList: az első nap fesztivál-jellegű, míg a második méltóságteljes ünnepi programot ígér. Ezután a részletes programismertető következik, majd megemlíti a jövőre felépítendő Millenniumi Kápolna tervét is. A **Lungo Drom (Hosszú út)** roma lap március végén jelent meg. Az újság közli fényképes cikkemet *A vér nem válik vízzé* címmel. Az írás az aszódi Podmaniczky Zeneiskola kihelyezett tagozatának működésével foglalkozik. Mint megtudtam, itt a zongora és a hegedű a gyakrabban választott hangszer, de előfordul természetesen klarinét, furulya is, sőt a közelmúltban újjára indított népzenei tagozat egyeb-népi hangszerek választását is lehetővé teszi. Az általános iskolai tagozaton **Raksányi Ildikó** és **Lázár Erika** a vezető, míg a művelődési házban működő népzenei tagozatot **Rónai Zoltán** és **Unger Balázs** irányítja. Februárban az immár hagyományossá vált hangversenyen mutatkoztak be a "jövő művészei", nagy sikerrel. Örömmel állapítható meg, hogy cigány gyermekek is tanulnak a zeneiskolában. Végül arról szól az írás, hogy a zeneiskola tanulói gyakran szerepelnek az iskolai ünnepeken, míg a községi rendezvényeken ritkábban.

Takács Pál

1 perces MÁRCIUSI GONDOLATOK

Takács Pál:

*"Hivatlanul is megjössz minden évben,
Szép március, bilincsoldó tavasz!
De azt a régi márciust nem érzem:
A naptár mond csak annak, nem vagy az:
A hit kidőlt, a szívnek semmi lángja:
Fásultan él a kor s eszméletlenül,
Múlton mereng a költő, és dalába
'Illám s haragvó mélabú vegyül."*

A fenti idézet **Reviczky Gyula** 1887-ben írt, Március tizenötödikén című verséből származik.

Nem véletlenül került a kezembe legkedvesebb költőm verseskötete, csaknem minden évben előveszem az ünnepekről hazaérkezvén. Elolvasom a verset, és azon gondolkodom, hogy napjainkban mit jelent számunkra március idusa, főleg mit jelent gyermekeink és ifjúságunk számára. Az a csodálatos tűz, amit az akkori ifjak lobbantottak lángra, vajon él-e még a magyar szívekben? Vagy ha nem is lángol, de némi kis parazsa emlékeztet-e még azokra a dicsőséges napokra, hónapokra?

Az elmúlt évben július 20-án a turai csata 150. évfordulóját ünnepeltük **Szele Andor** és 17 társa Honvéd erdei emlékoszlopánál. Összesen 28-an! Közülük is 24 gyermek, a Galga Expedíció és a Kaszap István Cserkészcsoport tagjai...és két vendég újságíró. Nem volt könnyű a lelkes kis csapatnak megközelíteni az emlékművet, mert a természet ugyancsak gondoskodott annak védelméről. Alaposan benőtte a gaz az odavezető utat. No de, mindez még jól is jött az emléksatát vivő gyermekeknek, hiszen a továbbjutás egy előre nem tervezett akadályává vált a versengésnek...

A szavalt és a köszöntő beszéd ismét felidézte az akkori, igazi csatát. Ahol bátor ifjak vezették a tömeget, majd a későbbiek során sokak vére áztatta hazánk földjét. **Szele Andoréké** is, éppen itt Turán, talán pontosan ezen a helyen. Nem értettem, hogy az újságírók miért nem várták meg az ünnepség végét, miért nem jelent meg egy sor sem az eseményről az újságokban.

Aztán ott volt október 6-a is! Talán többen voltunk? Lehet, nem számoltam! Ezt a koszorúzást már 26 éve egyetlen egyszer sem mulasztotta el a Galga Expedíció! Mégis, vajon miért nem csatlakoztak hozzánk azok, akik most fennen hirdetik, hogy akkor nem volt szabad?

2000, március 15-e... Lényeges változás nem történt a "menetrendben". Haza-felé ballagva két, velünk együtt ünneplő is feltette a jogos kérdést: ez az ünnepség méltó volt a nagy március eszméihez?

Kérdésükre válaszoljon **Reviczky Gyula**, a fentebb idézett versének néhány újabb sorával:

*"Megalkuvás iránya most a kornak:
Ábrándnál egy kis állás többet ér,
Égy zsíros koncert százan marakodnak,
Hogy egynek jusson mentül több kenyér."*

Kedves Olvasó!

Csatlakozva az eddig leirtakhoz hadd tegyek fel egy, remélem nem költői kérdést: az Ön véleménye szerint mit kellene tennünk annak érdekében, hogy nemzeti ünnepeink mindannyiunk életének jeles eseményévé váljanak? **Takács Pál**

A DICSŐSÉGES TAVASZI HADJÁRAT 151. ÉVFORDULÓJA

2000. április 2-án a hatvani csata emlékére hadijátékot szervezett Hatvan. Jász-fényszaru, Boldog és Tura önkormányzata, a Történelmi Lovas Egyesület és a Huszárbandérium. A boldogi helyszínen megrendezett csatabemutató lefolyását **Babucs Zoltán** és **Dr. Hermann Róbert** ismertették. A történelmi játékot követően állófogadáson regenerálódhattak az elfáradt "harcosok" és résztvevők.

Február 27-én az őszi szezonból elmaradt mérkőzésekkel indult a tavaszi rajt.

1./ **FELNŐTT** és **IFJÚSÁGI** csapatunk Törökbálintra utazott. Az ifi csapat 0:0 eredménnyel 1 pontot gyűjtött be. A felnőttek talán még a RO-LA siker mámorában éltek, mely kevésnek bizonyult a

lelkes hazaiak ellen. Tura 2:0 arányú vereséget szenvedett.

2./ Második mérkőzésén Gyömrőt fogadta a turai csapat. Az ifi szenzációs játékkal 6:2 arányú győzelmet aratott a vendégek ellen. Felnőtt csapatunk **Kuti László** 15. másodpercben lőtt góljával szerezte meg a 3 pontot a jó irányú, sportszerű mérkőzésen.

3./ Március 12-én Bag volt az ellenfél-"ellenség"? A Galga menti örökrangadó az ifi csapatnak 6:0 győzelemmel újabb 3 pontot hozott. A felnőtteknél az őszi 1:0 és a RO-LA Kupa 3:0 turai győzelem után mindenkiben égett a bizonyítási vágy. A visszavágóra a bagiak készültek jobban, de hogy hogyan, arról sok azonos vélemény született a mérkőzés láttán. Mindenesetre ez a meccs Bagnak hozott 3 pontot és 3 gólt. A sportszerűség ezen a mérkőzésen, sőt utána sem volt jelen ezen a napon.

4./ Újabb, ösről elmaradt mérkőzés került lejátszásra március 15-én. Tura-Dabas (ifi): 4:1. A felnőtt mérkőzés eredménye 3:0 Tura javára. **Kuti László** (2) és **Burai** góljaival.

5./ Március 19-én a bajnokság 2. helyezetteje, Pilisvörösvár volt az ellenfél. Ifi csapatunk 4. győzelmét szerezte tavasszal 3:1 arányban. A felnőtt mérkőzés 3:3 arányú döntetlen eredményt hozott, igen érdekes események közepette. Az első féldobben már **Bagó** és **Kuti** 2 góljával 3:0 arányban vezettünk. Ezt sem a hazai játékosok, sem a hazai vezetők nem tudták feldolgozni, s viselkedésükből durván megnyilvánult a mérkőzéssel kapcsolatos vélemény. Hosszabításban a 2. percben szereztek meg egyenlítő góljukat. Ha ez nem megy be, lehet, hogy masnap reggelig fújta volna a játékvezető a meccset? A vörösvári 3 gólból 1 volt szabályos. A másik kettő némileg furcsán született. Szekula - buktatva saját magát - 11-est harcolt ki, a 92. percben született egyenlítő gólnál három vörösvári állt több méteres lesen a partjelző orra előtt.

6./ Március 26. Tura-Bugyi: Az ifi szenzációs sorozatot produkál. Az 5. győzelem 4:1 arányú eredménnyel. A felnőtt csapat 1:1 arányú döntetlent ér el. **Kuti** első félidei gólját még legalább négy-öt követhette volna a kidolgozott helyzetek alapján, de a helyzet akkor igazi, ha jól is van befejezve. A második féldob egyértelműen Bugyi csapatáé volt, igazságos a döntetlen.

7./ Április 2. Nagykáta-Tura: Ez a csapat az ifi nagy ellenfele, ez a meccs a fiataloknál volt presztízis. Újabb siker 2:0 arányban. Felnőttjeink újabb 1:1 arányú döntetlent értek el. Nyerhetünk volna, ha berúgjuk rengeteg helyzetünk töredékét, és a játékvezető is úgy akarja. Ezen a meccsen **Burai** 2 gólt is szerzett, de a másodikat a partjelző nagyvonalúan elleszte.

Hétközben edzőváltás történt. Dobes Attila edzővel közös megegyezéssel szerződést bontottunk.

8./ A Tura-Délegyháza mérkőzésen **Őszi Csaba** irányítása alatt léptek pályára a játékosok. A bajnokság 6. helyezetteje ellen jó irányú, kemény mérkőzésen 0:0 arányú döntetlen született. Az ifinél újabb siker, 4:0 arányú győzelem.

A tavaszi 8. fordulóban az ifi a lehetséges 24 pontból 22 pontot begyűjtött, ezzel a 6. helyen állnak. A felnőtt 12. helyen áll a rendkívül szoros mezőnyben. Tavasszal 24 pontból 10 pontot gyűjtöttek.

Április 12-én megkezdődött a Magyar Kupa sorozata. Első ellenfelünk Vácszentlászló volt, melyet Merényi és Kuti 2 góljával 3:1 arányban nyert meg a csapat.

A SERDÜLŐ Bajnokság március 18-án indult.

Iklad-Tura	2:8	Gólok: Kátai (1,5), Vilhelm, Liszkai 2
Erdőkertes-Tura	2:7	Gólok: Liszkai, Vidák, Vilhelm 2, Kuti Zs., Bacsa 2
Kerepes-Tura	2:3	Gólok: Vilhelm, Liszkai, Bacsa

ELŐKÉSZÍTŐ-FÉLPÁLYÁS Bajnokság április 20-án kezdődik. A gyerekekkel Dobes Attila helyett **Merényi Tamás** foglalkozik. Minden meccset csütörtökön 16 órai kezdettel játszanak.

1.	IV. 20.	Tura-Bag
2.	IV. 27.	Iklad-Tura
3.	V. 04.	Isaszeg-Tura
4.	V. 11.	Tura-Domony
5.	V. 18.	Tura-Mogyoród

ÖREGFIÚK

Szada-Tura	1:1
Kerepes-Tura	4:0
Tura-Mogyoród	9:2
Hévízgyörk-Tura	2:3
Tura-GSC	1:4

Horák Mária

6 db K E C S K E E L A D Ó:

2 fejősketske, 2 bak, 2 kicsi

Érdeklődni lehet a 06-20-873-658-as telefonszámon!!!

TESTÉPÍTÉS

Hasznos tudnivalók Szénási Hátastól

Nehéz vagy könnyű edzés

Az izomsejtek összetettek, azért fejlesztésükhöz a rost erejének, méretének és állóképességének tekintetében egymél több fajta sorozat szükséges. Ezen kívül, testépítéskor az izmot a csonthoz csatlakoztató inakat, valamint az izületet tartó inszalagokat is erősítjük, valamennyi szerv teljes kifejlesztéséhez változatos edzésprogramok szükségesek. Ha egyre nagyobb haladást érünk el a testépítésben, egyre inkább szükségessé válik edzésünk ciklikussá tétele, tehát az, hogy az egyes edzéseken teljes erőbedobással, maximális súlyokkal dolgozzunk, más esetekben pedig könnyebb terheléssel, de szigorúbban ügyelve e szabályokra. Kezddőknél azonban ez a változat még felesleges, és gyakran ellentétes hatást válthat ki, az edzéshez szükséges képességünk kifejlesztése lassú folyamat, éppen úgy, mint más összetett sportágbeli jártasság elsajátítása. Az edzésnek ez a fajtája részben idegrendszerünk képesség-fejlesztésének, részben izomépítőnek tekinthető. Kezddő testépítőnek az alapokhoz kell ragaszkodniuk, és nem kell bajlódniuk a nehéz vagy könnyű, a tömeg ill. a kidolgozottság problémáival, vagy az edzések más változataival, amelyek ismeretére a haladó testépítőnek viszont szükségük van.

Pihenő a sorozatok között

A haladó testépítő edzéseken a sorozatok terhelési jellegétől függően rövidebb vagy hosszabb pihenők iktathatók be. Olyan nagy izomcsoportok edzésére alkalmazott igen nehéz edzissorozat után, mint amilyenek a láb izmai, néhány percig is pihenhetünk. Különleges intenzitású módszerek alkalmazása megkövetelheti a sorozatok közötti pihenők teljes mellőzését. Kezddők számára ajánlatos a sorozatok között 30-60 másodperces pihenőt tartani, vagy, ha partnerrel dolgoznak, akkor a sorozatokat és a pihenőket is vele összehangolni.

A fejlődés kulcsa a testépítésben az izom kellő terhelése a növekedés ösztönzésére, de nem oly mértékben, hogy sérülést okozzon.

Ezen kívül, az izmok gyarapodásának és erősödésének mértékében rendszeresen növelni kell a terhelést.

A TURAI POSTA felhívja figyelmét!!!

- Ha a közeljövőben új lakása lesz...;
- Ha gépjárművet vásárol...;
- Ha szeretné gyermekei, unokái vagy saját jövőjét biztosítani...;

az alábbi lehetőségek közül választhat:

- HÁZÓRZÓ BIZTOSÍTÁS
- GÉPJÁRMŰ KÖTELEZŐ, FELELŐSSÉG-, ill. CASCO BIZTOSÍTÁS
- ÉLETBEFEKTETÉS
- BOROSTYÁN NYUGDÍJJÁRULÉK,
- LAKÁSKASSZA,
- ELŐTAKARÉKOSSÁG.

Készséggel állunk rendelkezésére Biztosításközvetítő szolgáltatásunkkal is, a Postán személyesen vagy telefonon a 28/467-523-as telefonszámon.

PIZZÉRIA

ADRIA

ÉTTEREM

06-28-467-753

söröző

minden második pénteken élőzene, egyébként péntek, szombat discol
H-Cs, V : 12-23 : P, Szó : 12-02
Tura, Vácszentlászlói út 14/b

Szakácsot és Pizzafutárt felvesszünk!!!
esküvők, bankettek, partik megrendezését vállaljuk

Érdeklődni a 06-209-153-619-es számon lehet.

„Ha kell egy kis energia...”

2000. MÁJUS 31. (szerda) 0-21 óráig A Kihívás Napja

AKAR EGY JÓ NAPOT? SZERETNE NYERNI?

Nem kell mást tenni, csak részt venni a játékos világsportnap programjain.

SPORTOLJON, JÁTSSZON, NYERJEN!

A verseny alapelve és célja: a játékoság, a vidámság, az örömszerzés.

Ezzel a felhívással szeretnénk megszólítani valamennyiüket – életkorra, nemre való tekintet nélkül -, hogy vegyenek részt minimum 15 perces pulzusnövelő, aktív sportolással ezen a megméretésen, legyen szó klasszikus sportágakról, játékos és tréfás megmozdulásról vagy akár népijátékok felelevenítéséről.

A RÉSZLETES PROGRAMOT FIGYELJE A PLAKÁTOKON!

Azért, hogy emlékezetes maradjon ez a nap, apró emblémás ajándéktárgyakkal kedveskedünk Önnek.

Ezek megvásárlásához Tura Nagyközség Önkormányzata mellett a helyi vállalkozókhoz is segítségért fordulunk.

TISZTELT VÁLLALKOZÓ! KEDVES TURAI LAKOS!

Ebben az évben is megrendezésre kerül a KIHÍVÁS NAPJA elnevezésű, 10. évfordulóját ünneplő nagyszerű sportrendezvény. Tura második alkalommal kíván csatlakozni ehhez a tömegeket megmozgató eseményhez. Az elmúlt évben - a vállalkozók bőkezű támogatásának köszönhetően - sikeresen bonyolítottuk a Kihívás napja helyi rendezvényét. Amennyiben az előző évben is segítőnk volt, úgy ezúton ismételtelen köszönjük és számítunk az Ön és vállalkozó társai anyagi és tárgyi támogatására.

A rendezvény költségeinek legnagyobb részét a résztvevők között kiosztásra kerülő emblémás ajándéktárgyak teszik ki.

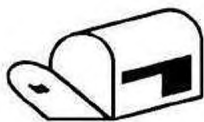
Tisztelettel kérjük, hogy lehetőségei szerint járuljon hozzá résztvevőként és támogatóként egyaránt a mozgás öröméhez.

SZÁNJON 15 PERC JÓKEDVET EGÉSZSÉGÉRE!

Köszönettel és üdvözlettel: Seres Tünde
műv. ház vezető (28-466-026)

Az elmúlt évben az alábbi vállalkozók támogatták rendezvényünket:

**CSILLA FOTÓ - PIAC TÉRI FITNESS TEREM - GALGA ÁFÉSZ
GALGAMENTI SZÖVETKEZET - GYÖNGY ÜZLETHÁZ MÉTERÁRU - HONVÉDSÉG ASZÓD
MARCSI FALATOZÓ - SÖPY SÜTI - SPORTLAND - SWING KISÁRUHÁZ
TURA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA - ALI LAKÁSKULTÚRA - BARANYI & FIAI KFT.
DIÓFA BÜFÉ - EMELET JÁTEKBOLT - FORTUNA BÜFÉ - KAMILLA GYÓGYNÖVÉNY
KÉPKÁFRÁNY VIRÁGBOLT - GYÖNGY ÜZLETHÁZ LAKÁSTEXTIL - LIPI-VIDI VIDEOTÉKA
LOBY AUTÓSBOLT - MAROS FUVAROS - PIAC BÜFÉ - PIAC TÉRI ILLATSZERBOLT
PIAC TÉRI PAPIRBOLT - RÉGI GÖDÖR KOCSMA - SAMU GAZDA MEZŐG. BOLTJA
SLÁGER ABC - TEKKER KFT. - TURAI L & L KFT. - ZÁGONI MARKET**

POSTALÁDA

Szarvas László rovata

FEJTŐRŐ

**Petőfi Sándor Gimnázium,
Gépészeti Szakközépiskola
és Kollégium**

2170 Aszód, Hatvani út 3.
Tel./Fax: (28) 400-006, 400-618
E-mail: suli3167@bp.sulinet.hu

**KEDVES
HATODIK OSZTÁLYOS DIÁKOK!**

Hatosztályos gimnáziumunkat a 2000/2001. tanévben az eddigieknél nagyobb létszámmal szeretnénk indítani.

Hatosztályos gimnáziumi osztályt először az 1998/1999. tanévben érettségiztettünk, igen jó eredménnyel.

31 tanulóból 28 fő jelentkezett felsőfokú intézménybe, 25 főt felvettek. **Felvételi eredményük** így országosan is kiemelkedően jó - **90%-os** volt.

Amennyiben felsőoktatási intézményben szeretnél továbbtanulni, használd ki az iskolánk kínálta felkészítési lehetőséget!

Ha szeretnéd tanulmányaidat intézményünkben folytatni, személyesen is érdeklődhetsz szüleiddel együtt a lehetőségekről az igazgatóságon.

Kérjük a Kedves Szülőket, hogy gyermekeikkel együtt gondolják át az általunk felkínált továbbtanulási lehetőséget!

A felvétel az általános iskolai eredményeken alapuló rangsorolás alapján történik. Felvételi lap iskolánkban is kapható.

Paksi Ferencné
igazgató sk.

ÉVFORDULÓK

1	2	3	4	5	6	7	S
8			9				
10					11	12	
13			14		15		
16		17		18			
19		20	21			22	
23	24				25		
26							M

A két vastagon szedett sor megfejtését kell beküldeni a Bartók Béla Művelődési Házba (2194 Tura, Bartók tér 3.) május 17-ig.

VÍZSZINTES 1. 150 éve, 1850. április 21-én halt meg Pesten a reformkor nagy alakja. **8.** Baszk terrorszervezet. **9.** Borlelőhely. **10.** Ugrat, bosszant. **12.** Rang előtagja. **13.** Község megyénkben, vagy kanton Svájcban. **14.** ... medias res = a dolgok közepébe. **15.** Nem mögé. **16.** Tiltószó. **17.** Toalett jelzése. **18.** Ritka férfinév a biztosítónál (!) **19.** Szabadba nyíló aknabarlang. **23.** Kálium. **24.** ...-dombság Somogy, Baranya, Tolna megye határán. Legmagasabb pontja: Hollófészek (357 m) **26.** Asztácium.

FÜGGŐLEGES 1. -ba párja. **2.** Átenged. **3.** Értelem, józanész. **4.** Elővételi jog. **5.** Szomszédos ország fővárosa. **6.** - on. - ön párja. **7.** Fordított kettősbetű. **10.** 125 éve, 1875. április 24-én született az operettszerző, Szegeden (Jenő) **11.** Elemes játék. **12.** ...mars! = Lódulj! Takarodj! (német) **18.** A telefon feltalálójának neve - keverve. **20.** ...ificatio = csontosodás, csontképződés. **21.** Minőségellenőrző részleg. **22.** Római 50, 100, 1. **25.** Igevégződés.

A magyarországi gyakorlat szerint, rövid és hosszú magánhangzók között nem teszünk különbséget!

Március havi megfejtésünk:
ZSOLNAY VILMOS, SZABÓ LŐRINC
Nyertesek: **DIÓS ANIKÓ és PÁSZTI ÉVA**
Nyereményük egy-egy 500-500 Ft-os
Galga ÁFÉSZ vásárlási utalvány. Gratulálunk!

ANYAKÖNYVI ADATOK

SZÜLETÉS:

Adorján Aron
Bangó Cintia
Belovai Beatrix
Fekete László
Gyervan Dominik
Gyurovics Boglárka
Harmath Lilla
Kovács Liza
Kutka Ramona Kasszandra
Mészáros Melinda
Molnár Milán
Németh Kamilla Fanni
Oláh Márta
Péter Nikoletta
Selmeczi Barbará
Sipos Marcell
Szél Martin
Szénási Dávid
Vidák Anita

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Nem volt.

HALÁLOZÁS:

Basa Józsefne
Bognár Lajos
Mészáros Ferencné
Nagy Jánosné
Tóth István

HIRDETÉSI DÍJAK A TURAI HÍRLAPBAN:

1/1 oldal: 10.000,- Ft
1/2 oldal: 5.000,- Ft
1/4 oldal: 2.500,- Ft
1/8 oldal: 1.250,- Ft

Áraink az ÁFA-t tartalmazzák.

Hirdetésfelvétel:

Bartók Béla Művelődési Ház Tura
2194 TURA, Bartók tér 3. (28/466-026)
vagy a felelős szerkesztőnél (28/469-465)

A TURAI HÍRLAP VÁSÁRLÁSI HELYEI:

Könyvtár, Posta, Polo Üzletház (Átsné),
Takarékszövetkezet, Éliás Zoltán (Petőfi tér 7.),
Sláger ABC (Zsámboki út), GSZ Pékség,
Napsugár Élelmiszerüzlet (Régi Vásártér 15.),
Zágoni Market (Táncsics M. út 45.),
Baranyi & Fiai Kft. „Élelmiszerbolt” (Zsámboki út 35.),
Galga ÁFÉSZ 304.sz. ABC (Rákóczi út 26.),
Csilla Fotó (Kossuth L. út 4.), Népbolt (Szent István út),
Kati Virágbolt (Zsámboki út),
Gödör Hús & Vegyeskereskedés (Bajcsy-Zs. út 2.),
Adria Étterem (Vácszentlászlói út 14/b)
Samu Gazda Mezőgazd. Boltja (Szent István út),
Kastély Mini Bolt (Park utca)

CSILLA FOTÓ

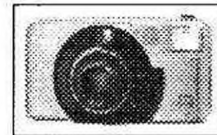
Tavaszi ajánlat!

2194 TURA, Kossuth L. út 4. ☎ 28/467-874

■ FILMKIDOLGOZÁS GYORS HATÁRIDŐVEL!!!
MÁJUS 1-től TÖRZSVÁSÁRLÓINK
A SZOKÁSOS AJÁNDÉKFILM MELLÉ
EGYÉB KEDVEZMÉNYEKET IS KAPNAK!
AZ EZ ÉVRE ÉRVÉNYES TÖRZSVÁSÁRLÓI KÁRTYA
BESZEREZHETŐ A CSILLA FOTÓBAN.

■ GYERMEKFOTÓ AKCIÓ!!!
MÁJUS HÓNAPBAN A NÁLUNK KÉSZÍTETT
GYERMEKFOTÓ-SOROZAT MELLÉ
1 DB NAGYÍTOTT KÉPET
ADUNK AJÁNDÉKBA.

■ FÉNYKÉPEZŐGÉP AJÁNLAT:

CANON PRIMA SUPER 105N

(zoom obj. kiv.)

PROGRAMTÁRCSA, BÉTPIRÍTÓ ZOOM, VAKU)

ÁRA: 49.900,- FT

CANON PRIMA BF-8

(BÉTPIRÍTÓ VAKU, MOTOROS FILMOVÁBBÍTÁS, VÖRÖSSZI M

EFFEKTUS, DX KÖD)

ÁRA: 12.990,- FT

VIVITAR EZ MOTOR

(BÉTPIRÍTÓ VAKU, MOTOROS FILMOVÁBBÍTÁS, DX KÖD)

ÁRA: 6.990,- FT + MOST AJÁNDÉKFILMMEL ÉS FILMMEL

VIVITAR EZ POINT SHOT

(FÉLAUTOMATA, BÉTPIRÍTÓ VAKU, MANUÁLIS FILMOVÁBBÍTÁS)

ÁRA: 3.990,- FT

■ FOTÓALBUM AKCIÓ!!!

HENZO esküvői, gyermek

és egyéb fotóalbumok

MOST 3.500,- FT HELYETT 1.800,- FT-ÉRT.

TURAI HÍRLAP - közeleti havilap

Kiadja: Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Felelős szerkesztő: Tordai László

Szerkesztőségi tagok: Sára Gábor, Seres Tünde, Takács Pál
10. évfolyam 4. szám - Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Levél cím: Polgármesteri Hivatal 2194. Tura, Petőfi tér 1.,

Bartók Béla Művelődési Ház 2194. Tura, Bartók tér 3.

Készült: 800 példányban a RO-LA Kft. nyomdauzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor